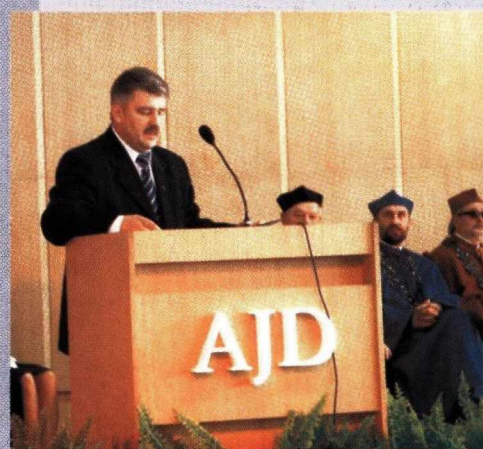
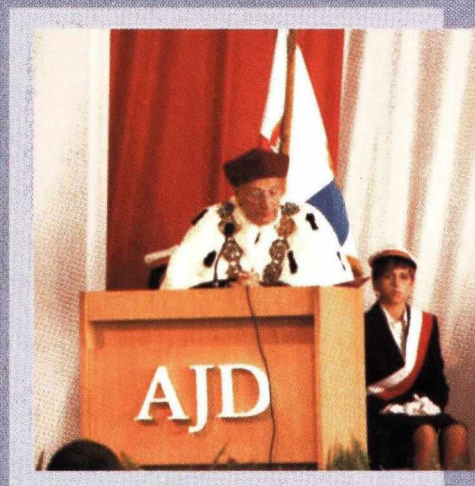

RES ACADEMICAЕ

BIULETYN INFORMACYJNY
AKADEMII IM. JANA DŁUGOSZA
W CZĘSTOCHOWIE
2/2007

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO 2007/2008

Od Redakcji

Numer grudniowy „Res Academicae” to wydanie wyjątkowe, gdyż podsumowuje i rozlicza stary rok 2007. Zamieszczamy w nim obszerną relację z inauguracji nowego roku akademickiego 2007/2008. Czytelnik znajdzie więc wiele informacji dotyczących osiągnięć pracowników i studentów uczelni w minionym roku akademickim. Jednym z największych sukcesów uczelni (o czym pisaliśmy już w numerze 1/2007) było rozpoczęcie budowy Akademickiego Centrum Sportu. W nowym numerze, który macie Państwo przed sobą, kontynuujemy tę myśl i pewnie nie raz jeszcze napiszemy o tej ważnej dla uczelni inwestycji i sprawach z nią związanych. W poprzednim „Res...” pisaliśmy o sukcesie związanym z dydaktyką, jakim było niewątpliwie uruchomienie czterech nowych kierunków studiów I stopnia. W grudniowym numerze informujemy o sukcesie naukowym Uczelni, jakim jest rozwój kadry w grupie samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych. Wszak wszystkie tego typu osiągnięcia umożliwiają snuć coraz poważniejszych planów dotyczących zmiany nazwy uczelni i przekształcenie jej w państwowy uniwersytet. A że marzenia poparte konkretnymi zawsze się spełniają, miejmy nadzieję, że 2008 rok zapisze się jako kolejny okres wyjątkowej pracy, ku chwale Akademii i rychłych planów ziszczenia jej aspiracji „uniwersyteckich”. Zachęcamy również do lektury innych artykułów, które wybraliśmy z grona wielu tematów, jakimi żyje nasze środowisko.

Tradycyjnie, pragniemy podziękować tym, którzy przyczynili się i pomogli w powstaniu nowego numeru „Res...”. Ktoś mądry powiedział, że najgorsza jest obojętność. Czekamy więc na wszystkie głosy – zarówno te pozytywne, jak i te krytyczne, które umożliwią dopasowanie treści i formy naszego Biuletynu do oczekiwań jak największej grupy odbiorców.

Milej lektury życzy

Redakcja

SPIS TREŚCI

Inauguracja nowego roku akademickiego 2007/2008 ..	4
Narada kadry kierowniczej	17
Budujemy Akademickie Centrum Sportu	18
Zaczynaliśmy od zera	19
Naukowy rekord	21
Parafia w służbie dla człowieka	22
Biblioteka Główna AJD	23
Nagrody w dziedzinie kultury	24
Pamiętamy o Rektorze	25
Rabin śpiewał w AJD	26
Wymiar współczesnego doradztwa zawodowego w Polsce i na świecie	27
13. Międzynarodowe Seminarium Fizyki i Chemii Ciała Stałego	28
Fizyka półprzewodników – historia i perspektywy	30
Księstwo Warszawskie w historii i tradycji napoleońskiej (1807 – 2007)	31
O bezpieczeństwie	32
Współczesne problemy w administracji publicznej	33
Nasze spotkanie z astronautką	34
Wyróżnienie dla astronoma	35
Muzyka Europy	36
Nasz absolwent	36
Tożsamość społeczno-kulturowa głuchych	37
Projekt studentów pedagogiki	37
Praca inaczej	38
Sto lat dla liceum	39
Muzeum narciarstwa	40
Uchwały Senatu AJD	42
Zarządzenia wewnętrzne	45

*Zdrowych, pogodnych, rodzinny Świąt Bożego Narodzenia,
pełnych upragnionego ciepła i odpoczynku.*

Wszystkim Pracownikom Akademii

*życzy
Rektor AJD*

INAUGURACJA NOWEGO ROKU AKADEMICKIEGO 2007/2008

**REKTOR I SENAT
AKADEMII im. JANA DŁUGOSZA
W CZĘSTOCHOWIE**
MAJĄ ZASZCZYĆ ZAPROSIC NA

XXXVII

**INAUGURACJĘ ROKU AKADEMICKIEGO
2007/2008**

PROGRAM INAUGURACYJNY

1. Hymn państwowy
2. Otwarcie uroczystości i powitanie Gości
3. Wystąpienie JM Rektora prof. dr hab. Janusza Berdowskiego
4. Przemówienie zaproszonych Gości i Studentów
5. Wyręczenie odznaczeń i medalii pracownikom AJD
6. Nadanie tytułu profesora honorowego AJD
7. Inauguracyjna kolacja
8. Uroczysta promocja doktorów
9. Wykład inauguracyjny: dr hab. Tomasz Chodźka
„Rola warsztatu profesjonalnego i systemu prac studenckich w kształtowaniu
świadomości i tożsamości studentów”
10. Godzinna

KTÓRA ODOBĘDZIE SIĘ
2 PAŹDZIERNIKA 2007 ROKU O GODZ. 14.00
W AULI AKADEMII
UL. WARSZYNKA 48

Otwierając uroczystą 37 inaugurację nowego roku akademickiego 2007/2008 w naszej Uczelni (jednocześnie jest to czwarta inauguracja po przekształceniu Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Akademię im. Jana Długosza w Częstochowie), JM Rektor prof. dr hab. Janusz Berdowski w imieniu Senatu AJD i swoim własnym gorąco powitał wszystkich przybyłych na inaugurację gości, pracowników, przyjaciół, a zwłaszcza młodzież rozpoczynającą kształcenie na I roku studiów.

Lista dostojnych gości przybyłych na inaugurację była niezwykle imponująca. Obok duchowieństwa, parlamentarzystów, przedstawicieli władz wojewódzkich oraz samorządowych, przybyły delegacje uczelni z takich państw jak: Francja, Ukraina oraz Słowacja. Nie zabrakło ludzi nauki, przedstawicieli lokalnych instytucji oraz stowarzyszeń. Okolicznościowe wystąpienie zaprezentował JM Rektor AJD prof. Janusz Berdowski.

Wystąpienie inauguracyjne JM Rektora podczas uroczystej inauguracji roku akademickiego 2007/2008 2 października 2007 r.

JM Rektor AJD prof. dr hab. Janusz Berdowski,
fot. M. Wieczorek

Wysoki Senacie!
Dostojni Goście!
Drodzy Pracownicy i Studenci naszej Uczelni!

Po raz trzydziesty siódmy inaugurujemy nowy rok akademicki w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Na kartach kroniki naszej Uczelni zostało zapisanych wiele doniosłych wydarzeń, dokonań, przeobrażeń i awansów. Systematycznie co rok dokładamy do tego dorobku nowe sukcesy. Pozwólcie zatem Państwo, że w krótkim wystąpieniu zrekapituluję najważniejsze osiągnięcia naszych pracowników i studentów uzyskane w roku akademickim 2006/2007, które miały znaczny wpływ na rozwój naszej Uczelni.

Miniony rok akademicki nie był łatwy dla polskiego szkolnictwa wyższego. Przeszedł do historii pod znakiem zmian zachodzących w nauce, dydaktyce oraz zasadach funkcjonowania szkół wyższych. W życie weszły kolejne rozdziały Ustawy z 2005 roku „Prawo o szkolnictwie wyższym”.

Powyższe wymagania spowodowały potrzebę opracowania nowego Statutu. W czerwcu br. został on zatwierdzony przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Statut Akademii w znaczny sposób ułatwi kierowanie Uczelnią i ureguje wiele ważnych dla jej funkcjonowania i przyszłości spraw. Będzie również mieć istotne znaczenie dla kształtu i przebiegu procesu dydaktycznego.

Dostojny Senacie, Drodzy Goście i Przyjaciele!

W ubiegłym roku miałem satysfakcję poinformować, iż zgodnie z oczekiwaniami środowiska akademickiego oraz całej społeczności regionu częstochowskiego po licznych zabiegach i staraniach udało nam się uzyskać zgodę na przyjęcie jako inwestycji priorytetowej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-13 projektu o nazwie „Budowa bazy naukowo-dydaktycznej Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, w tym Akademickiego Centrum Sportu i Wydziału Nauk Społecznych w perspektywie powołania Uniwersytetu Częstochowskiego”. Otrzymaliśmy zapewnienie o uzyskaniu ze środków unijnych finansowania w kwocie 10 mln EU.

Od tego czasu miały miejsce dwa doniosłe wydarzenia. Poseł Szymon Giżyński postawił na forum Sejmu wniosek o dofinansowanie naszej inwestycji kwotą 9 mln zł. Dzięki poparciu posłów i senatorów z naszego regionu przyznano nam tę kwotę. Drugim wydarzeniem była propozycja Marszałka Województwa Śląskiego, aby budowę Akademickiego Centrum Sportowego sfinansować z alokacji środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2004-2006. Podjęliśmy się tego niezwykle trudnego zadania. We wrześniu podpisaliśmy z wojewodą śląskim umowę o dofinansowaniu ze środków unijnych naszego projektu kwotą 12.5 mln zł.

W rezultacie rozpoczęliśmy budowę długo oczekiwanego przez środowisko naszej Uczelni – Akademickiego Centrum Sportu. Za sumę około 24 mln złotych w przeciągu 370 dni powstanie na działce należącej do AJD przy ul. Dembińskiego nowoczesny obiekt służący mieszkańcom naszego regionu. Należy także zaznaczyć, że oddanie do użytku ACS zwolni znaczne powierzchnie w budynku przy ul. AK 13, poprawiając trudną sytuację lokalową mieszczących się tam Instytutów.

Dla zilustrowania wielkości budynku powiem, że jego powierzchnia wyniesie ponad 4 tys. metrów kw. Władze Uczelni przygotowały montaż finansowy. Pieniądze na budowę pochodzą w połowie ze Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego a w pozostałej części z - Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwa Sportu, śląskiego Urzędu Marszałkowskiego, częstochowskiego Urzędu Miasta, oraz naszej Uczelni. Mam nadzieję, że podczas przyszlatorocznej inauguracji obiekt będzie już oddany do użytku.

W tym miejscu chciałbym złożyć serdeczne podziękowania wszystkim, którzy wierzyli w nasz sukces oraz przyczynili

się do jego odniesienia – a było ich wielu. Środowisko akademickie naszej Uczelni jest szczególnie wdzięczne za okazaną pomoc i zrozumienie: posłowi i prezesowi Fundacji na rzecz Utworzenia Uniwersytetu Częstochowskiego Szymonowi Giżyńskiemu, wicewojewodzie śląskiemu Arturowi Warzose, posłowi Jadwidze Wiśniewskiej, senatorowi Jarosławowi Laseckiemu, marszałkowi woj. śl. Januszowi Moszyńskiemu, panu prezydentowi Częstochowy Tadeuszowi Wronie.

Realizacja powyższych inwestycji w wydatny sposób przybliży społeczność regionu częstochowskiego do powstania państwowego uniwersytetu. Liczymy na wszechstronne poparcie ze strony posłów, senatorów i samorządowców regionu częstochowskiego, ponieważ utworzenie Uniwersytetu stanowiłoby urzeczywistnienie strategicznych założeń wszystkich sił politycznych i samorządowych naszego regionu.

Wystąpienie JM Rektora AJD, fot.: M. Wieczorek

Władze AJD, fot.: M. Wieczorek

Szanowni Państwo!

Mając na uwadze z jednej strony poziom kształcenia, a z drugiej strony stan finansów Uczelni, w dalszym ciągu dostosowywaliśmy w minionym roku akademickim liczbę pracowników do realnych potrzeb Akademii. Zatrudnialiśmy 480 nauczycieli akademickich. W gronie tym znajdowało się 130 samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych. Ogółem Uczelnia była miejscem pracy dla około 760 pracowników.

Ustawicznie wspieramy rozwój naukowy kadry. W minionym roku akademickim stopień doktora habilitowanego uzyskało 9 pracowników, a doktora także 9. W tym samym okresie 2 osoby uzyskały stanowisko profesora zwyczajnego, natomiast 6 osób zostało mianowanych na stanowisko profesora nadzwyczajnego. Dzięki uprawnieniom do nadawania stopnia doktora w murach Uczelni odbyły się w minionym roku akademickim kolejne obrony prac doktorskich, 2 osoby uzyskały promocje z fizyki, a 7 z historii.

Miło jest mi poinformować o dużym sukcesie Wydziału Filologiczno-Historycznego, który uzyskał uprawnienie do nadawania stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie historia. To pierwsze tej rangi uprawnienie przyznane naszej Uczelni. Już wkrótce zamierzamy je wykorzystać do uruchomienia studiów doktoranckich na kierunku historia.

Działania dążące do uzyskania kolejnych uprawnień są i będą kontynuowane. Fizyka wystąpiła z wnioskiem o przyznanie uprawnień do nadawania stopnia dr hab. Natomiast filologia polska i grafika złożyły wnioski o uzyskanie uprawnień do nadawania stopnia doktora.

Podsumowując rozwój naukowy, należy podkreślić, iż nie byłby on możliwy bez zaangażowania w proces badań naukowych znacznych sum pieniężnych. W 2007 roku na działalność statutową oraz badania własne Akademia przeznaczy fundusze w wysokości ponad 1 mln zł.

Uczelnia nasza zanotowała także wiele sukcesów związanych z pozyskiwaniem grantów naukowych. Na szczególne podkreślenie zasługuje uzyskanie przez pracowników Instytutu Chemii i Ochrony Środowiska finansowania projektu w ramach 6 Programu Ramowego Unii Europejskiej, na sumę 950 tysięcy zł. Niechaj będzie on przykładem dla innych pracowników, a także studentów, że ambitne plany mają szansę na swe ziszczenie dzięki środkom, jakie zapewnia nam Unia Europejska oraz liczne fundacje i konsorcja. Obecnie trzeba zabiegać o środki unijne, budować zespoły badawcze i łączyć się we współpracy z silnymi ośrodkami gwarantującymi sukcesy.

Korzystając z tego, iż na sali znajdują się osoby zasiadające w parlamencie RP, chciałbym ponowić apele całego środowiska związanego z nauką polską o przeznaczenie na rozwój nauki i szkolnictwa wyższego większych nakładów finansowych. Zmuszają nas do tego nie tylko zakres i jakość prowadzonych badań naukowych, ale także ustawicznie wzrastające wymogi co do poziomu kształcenia młodych Polaków, którzy mają w przyszłości stanowić o sile nowoczesnego państwa.

Szanowni Państwo!

Nowoczesna Uczelnia to taka, która otwiera się na świat, pozyskuje nowych partnerów, z którymi realizuje wspólne badania oraz prowadzi wymianę pracowników i studentów. Dlatego środowisko związane z Akademią im. Jana Długosza w Częstochowie stara się rozwijać i poszerzać współpracę z zagranicznymi uczelniami. Wyrazem tego jest także dzisiejsza inauguracja. Z wielką przyjemnością i satysfakcją mogę poinformować, iż w trakcie dzisiejszej uroczystości będziemy świadkami znaczącego wydarzenia w historii naszej Uczelni – wręczenia godności profesora honorowego AJD dwóm rektorom uniwersytetów ukraińskich.

Goście inauguracji, fot.: M. Wieczorek

Obecnie AJD posiada 30 porozumień wieloletnich o wzajemnej współpracy naukowej, dydaktycznej i kulturalnej. W gronie tym znajdują się nie tylko uczelnie i ośrodki akademickie, ale także instytucje nastawione na prowadzenie i wdrażanie badań. Ponadto zawarliśmy kilkanaście porozumień bilateralnych w ramach programu Socrates.

Wyrazem ożywionej współpracy zagranicznej w minionym roku akademickim było to, że służbowo za granicą

przebywało ponad 200 pracowników i studentów, realizując cele naukowo-badawcze i dydaktyczne. Serdeczną gością podejmowaliśmy 60 cudzoziemców w naszej Uczelni.

Wysoki Senacie, Drodzy Goście! Koleżanki i Koledzy!

Funkcjonowanie tak dużego organizmu, jakim jest nasza Akademia, nie byłoby w obecnej sytuacji szkolnictwa wyższego możliwe bez zdecydowanych działań oszczędnościowych umożliwiających zbilansowanie wydatków i dochodów. Na skutek dalszego zmniejszania się ilości studentów niestacjonarnych dochody pozabudżetowe Uczelni w dalszym ciągu malały. Jednakże z całą odpowiedzialnością mogę powiedzieć, iż podejmowane dotychczas decyzje spowodowały nie tylko wyjście z zapaści finansowej, ale również umożliwiły wygospodarowanie pewnych środków na niezbędne remonty, modernizacje i naprawy. Dzięki temu przeprowadziliśmy pierwszy etap remontu Domu Studenckiego „Skrzat”. Prace naprawcze i konserwacyjne prowadzone były w niemalże wszystkich administrowanych przez Uczelnię obiektach. Ich zakres uzależniony był od bieżących potrzeb. Łącznie w minionym roku akademickim na modernizację budynków wydatkowaliśmy sumę ponad 1,4 mln złotych. To w porównaniu do wydatków przeznaczonych w ostatnich latach na ten cel duża kwota.

Senat AJD, fot.: M. Wieczorek

Szanowni Państwo!

W nowy rok akademicki Uczelnia wchodzi z uprawnieniami do kształcenia na 22 kierunkach studiów: 9 magisterskimi i 13 licencjackimi. Sukcesem zakończyły się starania o uruchomienie studiów I stopnia z filozofii, grafiki i wychowania fizycznego.

Zgodnie z ustaleniami procesu bolońskiego, po raz pierwszy wszystkie kierunki kształcenia w AJD będą prowadzone w systemie studiów trzy plus dwa lata. Rezygnujemy w tym momencie ze studiów jednolitych magisterskich.

Studenci I roku, fot.: M. Wieczorek

Niezwykle bogatą ofertę stanowią w AJD studia podyplomowe. Wśród różnorodnych dyscyplin proponujemy naukę w ramach aż 53 kierunków. Tego typu nauka umożliwia lepsze przygotowanie do zawodu, zapewnia absolwentom możliwość poszerzenia swojej wiedzy i właściwego dostosowania do wymogów panujących na rynku pracy. Jest ona zgodna z ideą procesu bolońskiego kształcenia ustawicznego.

W rozpoczynającym się roku akademickim w systemie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych naukę na pierwszym roku studiów rozpocznie 3200 osób wyłonionych z grona 6500 kandydatów. Łącznie w Akademii im. Jana Długosza będzie się kształcić około 10,2 tys. studentów. Ogółem na przestrzeni lat 1973-2007 mury Uczelni opuściło blisko 40 tysięcy absolwentów.

Sukcesem naszej Uczelni są pozytywne oceny jakości kształcenia, które uzyskaliśmy od roku 2003. Ogółem po

wizytacjach Państwowa Komisja Akredytacyjna wydała decyzje o przyznaniu pozytywnych ocen dla 21 kierunków studiów. Potwierdza to wysoki poziom nauczania w naszej Akademii!

Ważnym osiągnięciem jest również uzyskanie zgody Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na uruchomienie Wydziału Nauk Społecznych. Od kilku miesięcy prowadzimy niezbędne ku temu prace. Mam nadzieję, że wkrótce ukoronowane będą nie tylko stworzeniem w uczelni piątego wydziału, ale również zapewnieniem mu należytych warunków

do pracy i rozwoju. Władze Uczelni zamierzają wszak przystąpić w niedalekiej perspektywie do budowy odpowiedniego obiektu dla potrzeb tejże jednostki. Natomiast strukturę jednostki docelowo powinny stworzyć instytuty: Administracji, Nauk Politycznych, Zarządzania i Marketingu oraz Instytut Psychologii, Socjologii i Filozofii.

Uczelnia zanotowała także wiele sukcesów związanych z pozyskiwaniem grantów dydaktycznych.

Przypomnę, że Instytut Matematyki i Informatyki oraz Instytut Filologii Obcych uzyskały w drodze konkursów granty dydaktyczne na dwuprzedmiotowe kształcenie nauczycieli. Projekty te są realizowane w latach 2005-2008.

Szanowni Państwo!

Pamiętamy, że w ubiegłym roku w dniu inauguracji oddawaliśmy do użytku Planetarium. Dzisiaj mogę państwa poinformować o otwarciu i udostępnieniu przy Instytucie Fizyki AJD szerokim rzeszom miłośników astronomii najnowocześniejszego w Polsce planetarium cyfrowego. Jest ono wyposażone w nowoczesny projektor umożliwiający pokaz dowolnego zakątka kosmosu w najwyższej jakości. Sukces ten nie byłby możliwy bez wsparcia, jakiego udzielił nam Urząd Miasta Częstochowy, przekazując na zakup w USA aparatury za kwotę 410 tys. złotych. Uruchomienie planetarium spotkało się z ogromnym zainteresowaniem ze strony pracowników, studentów, uczniów oraz mieszkańców regionu częstochowskiego i wszystkich miłośników astronomii. Potwierdza to liczba widzów odwiedzających obiekt – w przeciągu pół roku ponad 5 tys. osób, co przy niewielkiej powierzchni jest wynikiem tym bardziej imponującym.

Szanowni Państwo! Drodzy Przyjaciele naszej Akademii!

Chciałbym serdecznie podziękować wszystkim, którzy współpracowali z naszym środowiskiem w minionym roku akademickim i od wielu lat znajdują się w gronie osób i instytucji, z którymi łączą nas relacje oparte na zrozumieniu i przyjaźni. Jednocześnie kieruję słowa zachęty do wszystkich osób i środowisk, którym leży na sercu los nauki polskiej i rozwój naszego regionu, by pomogli nam w ambitnych planach budowy w Częstochowie państwowego uniwersytetu. Tak duże i ważne miasto zasługuje od dawna na Uczelnię o najwyższej randze z pełnymi prawami akademickimi! Przekonany o potencjale AJD wyrażam głębokie przeświadczenie, iż w krótkim czasie uda nam się ten ambitny cel zrealizować!

Drodzy Studenci!

Inauguracja roku akademickiego jest najważniejszym świętem społeczności akademickiej, a społeczność akademicka to – jak już wspomniałem – przede wszystkim studenci. Na nich i wokół nich koncentrują się wszystkie nasze starania i wysiłki. I to właśnie Was, Drodzy Studenci, pragnę powitać najserdeczniej!

W sposób szczególny witam studentów I roku! To przed Wami, otwierają się dzisiaj gościnne podwoje naszej Uczelni. W imieniu własnym oraz Senatu i całej społeczności akademickiej życzę Wam udanych, zakończonych pełnym sukcesem lat studiowania Wiedzy. Niech te lata spędzone w Akademii będą dla Państwa nieustającym i rozwijającym osobowość dyskursem z Nauką, niech rozwiną Wasze horyzonty intelektualne i poznawcze, niech przygotowują Was do działalności zawodowej, ale także i tej na rzecz lokalnej społeczności. Ufam, że będzie to także czas autentycznej radości i niekłamanych przyjaźni! Jestem przekonany, że życzliwa i przyjacielska

Inauguracji towarzyszył występ chóru, fot.: M. Wieczorek

Następnie głos zabrali dostojni Goście inauguracji:

1. Jego Ekscelencja Biskup, dr hab. Antoni Długosz
2. Ojciec Zahariasz Jabłoński – w imieniu Przeora Klasztoru OO Paulinów na Jasnej Górze o. Bogdana Waliczka
3. Poseł RP, Prezes Fundacji na rzecz Utworzenia Uniwersytetu Częstochowskiego Szymon Giżyński
4. Wicewojewoda Śląski Wiesław Maśka
5. Wicemarszałek województwa śląskiego Marian Ormaniec
6. Prezydent Miasta Częstochowy dr inż. Tadeusz Wrona
7. Oficjalny przedstawiciel Rektora z Uniwersytetu w Reims (Francja) prof. Jeana Ebothé
8. Oficjalny przedstawiciel Rektora Uniwersytetu Maine w Le Mans (Francja) prof. Abdelhadi Kassiba
8. Prorektor Katolickiego Uniwersytetu w Ružomberoku (Słowacja) ks. prof. Lubomir Sanczek
9. Arkadiusz Płomiński – Przewodniczący Uczelnianej Rady Samorządu Studentów AJD

Biskup Antoni Długosz, fot.: M. Wieczorek

Poseł Szymon Giżyński, fot.: M. Wieczorek

Kolejnym punktem inauguracji było wręczenie odznaczeń i medali pracownikom AJD.

Oto lista osób uhonorowanych:

Złoty Krzyż Zasługi otrzymał:

prof. dr hab. (AJD) Werner Lubos

Srebrny Krzyż Zasługi otrzymali:

prof. dr hab. Eugeniusz Józefowski,
prof. dr hab. (AJD) Jarosław Kweclich

Brązowy Krzyż Zasługi otrzymali:

ad. Włodzimierz Karankiewicz

Medale Komisji Edukacji Narodowej:

dr Katarzyna Chmielewska
dr Henryk Popowski
dr Przemysław Sznurkowski
dr Robert Szwed
mgr Halina Zuch

Gratulacje dla osób odznaczonych, fot.: M. Wieczorek

Podczas tegorocznej inauguracji pojawił się szczególnie miły punkt. Po raz pierwszy w swych dziejach Senat Akademii im. Jana Długosza przyznał tytuł profesora honorowego. Wyróżnieni nim zostali dwaj naukowcy z Ukrainy: JM Rektor Państwowego Uniwersytetu w Chersoniu prof. Jurij Bielaiew oraz JM Rektor Krymskiego Uniwersytetu Humanistycznego w Jałcie prof. Aleksander Głuzman. Prorektor ds. Nauki AJD prof. Tadeusz Panecki wygłosił laudację podkreślając zasługi, jakie obaj profesorowie wnieśli do światowej nauki oraz rozwoju kontaktów ukraińsko-polskich

(prezentujemy poniżej obszernie fragmenty wniosków, jakie stały na Senacie AJD w dn. 26 września 2007 roku, na których poddano głosowaniu sprawę uhonorowania naukowców tytułami profesorów honorowych).

Prof. Jurij Bielaiew, fot.: M. Wieczorek

Prof. dr hab. Jurij Bielaiew sprawuje funkcję rektora Państwowego Uniwersytetu w Chersoniu od 1996 roku. Przez jedenaście lat uczelnia pod kierownictwem prof. Bielaiewa przeżywa gwałtowny rozwój związany z powiększaniem obszaru badań naukowych, co wydatnie wpłynęło na podwyższenie poziomu kształcenia studentów. W znacznej mierze środowisko akademickie związane z chersońską uczelnią zawdzięcza te zdobycze i sukcesy swojemu rektorowi, który mozolną i często ofiarną pracą wdrażał innowacje w proces zarządzania Uczelnią. Dokonał również znaczących zmian w strukturze organizacyjnej. Konsekwencją tego jest przekształcenie Uczelni w Państwowy Uniwersytet.

Wśród innych sukcesów profesora Bielaiewa, na szczególną uwagę zasługują dokonania związane z wdrażaniem i upowszechnianiem zasad procesu bolońskiego i systemu ECTS. Dzięki tym wszystkim podjętym przez rektora działaniom Uniwersytet w Chersoniu stał się równorzędnym partnerem nieomal dla każdego ośrodka akademickiego z przestrzeni Unii Europejskiej.

Profesor Jurij Bielaiew jest znakomitym znawcą w obszarze filologii rosyjskiej. Jego sława i dokonania naukowo-dydaktyczne są szeroko znane poza granicami Ukrainy i stały się swoistym kanonem w swojej dziedzinie. Na długiej liście jego dorobku znajduje się 7 publikacji, które zostały uznane jako niezwykle wartościowe dla wszystkich tych, którzy zajmują się badaniami w dyscyplinie filologia rosyjska. Warto podkreślić, że całkowity dorobek pana profesora obejmuje około 110 różnorodnych publikacji.

Działalność i wytężona praca profesora doprowadziły do utworzenia Szkoły Naukowej, która pracuje w obszarze filologii rosyjskiej. Rektor Bielaiew jest aktywnym liderem tejże Szkoły, który wciąż poszukuje nowych dróg i płaszczyzn jej rozwoju.

Niezwykle wysoki poziom badań naukowych prowadzonych przez profesora umożliwił mu powołanie Go do elitarnego grona członków Rosyjskiej Akademii Nauk Pedagogicznych i Społecznych. Został także członkiem honorowym Międzynarodowej Akademii Filologii Słowiańskiej. Jego zasługi i osiągnięcia naukowe doceniły różne gremia, decydując o przyznaniu naukowcowi wielu odznaczeń i prestiżowych nagród. Na poparcie swych słów pozwolę sobie wymienić tutaj tylko order za zasługi III stopnia oraz godność zasłużony pracownik edukacji Ukrainy.

Jedną z najważniejszych cech, charakteryzujących profesora Jurija Bielaiewa, jest jego nieprzeciętny dar dzielenia się z innymi swoją wiedzą. Wykłady z udziałem JM Rektora cieszą się dużą popularnością wśród studentów. Ma on wpływ na kształtowanie wnętrza młodych ludzi, zachęcając do poszukiwania nowych dróg rozwoju. Inną ważną zasługą profesora jest nieustanna promocja kultury studenckiej oraz rozwój kół naukowo-badawczych chersońskiej uczelni. Umożliwia to studentom z Chersonia nawiązywanie współpracy międzynarodowej z uczelniami na całym świecie.

Prof. Jurij Bielaiew rozumie i wie jak korzystać z możliwości, jakie niesie współpraca międzynarodowa. Wniósł on ogromne zasługi jako jeden z nestorów, a zarazem gorących orędowników budowy porozumienia między ukraińskimi uczelniami a ośrodkami z Unii Europejskiej i innych państw świata. Miło jest mi poinformować, że od wielu lat Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie prowadzi ożywioną współpracę z uczelnią w Chersoniu.

Naukowiec stara się promować ukraińską naukę i jej osiągnięcia na arenie międzynarodowej. Dzięki niemu Państwowy Uniwersytet w Chersoniu nawiązał wiele cennych kontaktów, które procentują wymianą kadry, studentów oraz cennymi osiągnięciami naukowymi. Pod jego kierunkiem zorganizowano wiele ważnych i prestiżowych konferencji naukowych, często o statusie międzynarodowym. Udział w nich biorą również pracownicy naszej Akademii. Otrzymują dzięki temu niepowtarzalną okazję do prezentacji swoich spostrzeżeń i wniosków, a przy okazji do zapoznania się z dorobkiem naukowców z Europy Wschodniej. To dla naszego środowiska duży splendor i doskonała okazja do promocji. Każdego roku pracownicy i studenci obydwu uczelni biorą udział w stażach i składają wizyty w partnerskim ośrodku. Dzięki temu od początku nawiązania współpracy przebywało w każdej z naszych Uczelni, w drodze wymiany, po około 120 osób. Warto podkreślić, że zakres wymiany jest niezwykle szeroki i obejmuje: wymianę kadry naukowo-dydaktycznej, wymianę stażową grup studentów, wizyty oficjalne, obozy archeologiczne oraz szereg innych form. Do dyscyplin i kierunków współpracy należy zaliczyć: pedagogikę, filologię polską, matematykę, informatykę, historię, edukację artystyczną w zakresie sztuk plastycznych. Szczególnie miło jest mi poinformować, że dzięki inicjatywie JM Rektora Jurija Bielaiewa w Państwowym Uniwersytecie w Chersoniu uruchomiono nowy kierunek kształcenia – filologię polską. Panu Profesorowi zawdzięczamy również stworzenie Pracowni Kultury i Języka Polskiego. Inicjatywy te spotkały się z dużą aprobatą tak ze strony pracowników Uniwersytetu, jak też młodzieży wybierającej się na studia do Chersonia. Działania te mają również niebagatelne znaczenie dla kształtowania stosunków ukraińsko-polskich i polsko-ukraińskich.

Wpływają na dobry ich klimat, budują i umacniają przyjaźń nie tylko w środowisku nauki, ale także w szerokim aspekcie kontaktów międzynarodowych.

Występując z wnioskiem o wyróżnienie JM Rektora Jurija Bielaiewa godnością Profesora Honorowego, kierowaliśmy się wieloletnią współpracą, która głęboko przekonała nas o ogromnym dorobku Pana Profesora, a zarazem ukazała go w świetle zagorzałego orędownika budowy przyjaźni pomiędzy Państwowym Uniwersytetem w Chersoniu a całym środowiskiem związanym z Akademią im. Jana Długosza w Częstochowie. Pan Profesor dał się poznać jako niezwykle życzliwa osoba, traktująca współpracę międzynarodową jako jeden z priorytetów, jakie złożył sobie, obejmując funkcję rektora ukraińskiej uczelni wyższej.

Podsumowując, należy stwierdzić, że nieprzeciętna osobowość, ogromny dorobek naukowy i nieustający wkład w rozwój uprawianej przez Pana Profesora dyscypliny naukowej, bardzo aktywny udział w zakresie działalności wydawniczej, kierowaniu charakterem i dalszym rozwojem metod badawczych, a także nieustająca chęć polepszania wizerunku i wszelkich aspektów dotyczących współpracy ukraińsko-polskiej zdecydowały o postawieniu wniosku o wyróżnienie JM Rektora prof. dr. hab. Jurija Bielaiewa zaszczytną godnością Honorowego Profesora Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie.

Prof. dr hab. Aleksander Władimirowicz

Głuzman w latach 1999-2004 oraz od 2005 r. pełni funkcję rektora Krymskiego Uniwersytetu Humanistycznego w Jałcie. W latach 2004-2005 został powołany na stanowisko Ministra Edukacji i Nauki Autonomicznej Republiki Krymu. Piastując te funkcje osiągnął wybitne sukcesy w zakresie działalności publicznej o ważnym znaczeniu dla Uczelni i dla Państwa. Nieprzeciętne zdolności organizacyjne oraz wyjątkowo ofiarne i ogromne zaangażowanie w proces zarządzania Uczelnią spowodowały, że dokonał tak

znaczących i wszechstronnych zmian w jej strukturze i działalności, że została ona podniesiona do poziomu uniwersytetu. Wzorowo zorganizował w swojej macierzystej Uczelni proces kształcenia jako inicjator i główny autor wdrożenia zasad procesu bolońskiego i systemu ECTS oraz całkowicie nowych programów studiów. Spowodował tym sposobem, że Krymski Uniwersytet Humanistyczny stał się równorzędnym partnerem uczelni z przestrzeni edukacyjnej Unii Europejskiej.

*Prof. Aleksander Władimirowicz Głuzman,
fot.: M. Wieczorek*

Pan prof. dr hab. Aleksander Głuzman jest wybitnym twórcą naukowym o międzynarodowym autorytecie w dyscyplinie pedagogika, który w sposób ciągły powiększa swój znaczny dorobek naukowy. Jest wybitnym autorem 6 książek naukowych i dydaktycznych, powszechnie uznanych za najważniejsze w Ukrainie z zakresu pedagogiki. Całokształt Jego dorobku obejmuje około 160 publikacji naukowych. Jest twórcą i liderem znanej Szkoły Naukowej aktywnie działającej w obszarze pedagogiki, w tym także pedagogiki specjalnej. Wybitny poziom prowadzonych przez prof. A. Głuzmana prac naukowych potwierdza m.in. fakt powołania Go na doktora Ukraińskiej Akademii Nauk Pedagogicznych, redaktora naczelnego czasopisma „Nauki Humanistyczne” wydawanego w Kijowie, członka korespondenta Ukraińskiej Akademii Nauk Pedagogicznych. Został także uhonorowany wielokrotnie prestiżowymi nagrodami, jak np. zasłużony pracownik edukacji Ukrainy.

Należy do wybitnych nauczycieli akademickich. Systematycznie prowadzi wykłady z licznych przedmiotów, które cieszą się bardzo dużym uznaniem i zainteresowaniem studentów ze względu na bardzo wysoki poziom merytoryczny. Wielką troskę jako rektor przywiązuje do rozwoju studenckiego ruchu naukowego, doprowadzając do powstania wielu kół naukowych oraz umożliwiając ich współpracę z uczelniami na całym świecie.

Prof. dr hab. Aleksander Głuzman wniósł wybitne zasługi dla rozwoju współpracy zagranicznej ukraińskiego środowiska naukowego oraz promocji tegoż środowiska na arenie międzynarodowej. Jego nieprzeciętna aktywność w tym zakresie zaowocowała podpisaniem przez Krymski Uniwersytet Humanistyczny wielu umów z uczelniami zagranicznymi o współpracy naukowo-dydaktycznej, w tym także z Akademią im. Jana Długosza. Pod Jego kierunkiem zorganizowano kilkadziesiąt ważnych i prestiżowych międzynarodowych konferencji naukowych. Konferencje te stwarzają wielkie możliwości nawiązania współpracy międzynarodowej także nauczycielom akademickim z naszej Uczelni. Z drugiej strony daje możliwość promocji AJD wśród naukowców z wielu krajów. Jego działalność stale i systemowo stwarza także wielu naukowcom z naszej Uczelni szanse publikowania ich prac w czasopismach naukowych o międzynarodowym obiegu. Był koordynatorem grantów naukowych wykonywanych m.in. w ramach programu Tempus przez konsorcja międzynarodowe. Zaprosił kilkakrotnie jako wykonawców tych projektów naukowców z Akademii im. Jana Długosza. Corocznie pracownicy i studenci obydwu uczelni przebywają na stażach lub wizytach w uczelni partnerskiej. W ten sposób od początku nawiązania współpracy przebywało w każdej z naszych Uczelni w drodze wymiany po kilkadziesiąt osób. Zakres wymiany obejmuje: wymianę kadry naukowo-dydaktycznej, wymianę stażową grup studentów, wizyty oficjalne, koncerty pracowników i studentów kierunku muzyki i inne formy. Dyscypliny i kierunki współpracy to: pedagogika, zarządzanie i marketing, filologia angielska, edukacja artystyczna w zakresie muzyki, edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych. Na podkreślenie zasługuje także fakt, że rektor prof. dr hab. Aleksander Głuzman wprowadził na Krymskim Uniwersytecie Humanistycznym jako jeden z języków obcych do wyboru przez studentów – język polski. Inicjatywa ta spotkała się z dużym zainteresowaniem ze strony młodzieży. Wymienione formy aktywności międzynarodowej prof. Aleksandra Głuzmana mają ważne znaczenie dla rozwoju polsko-ukraińskiej współpracy środowisk akademickich.

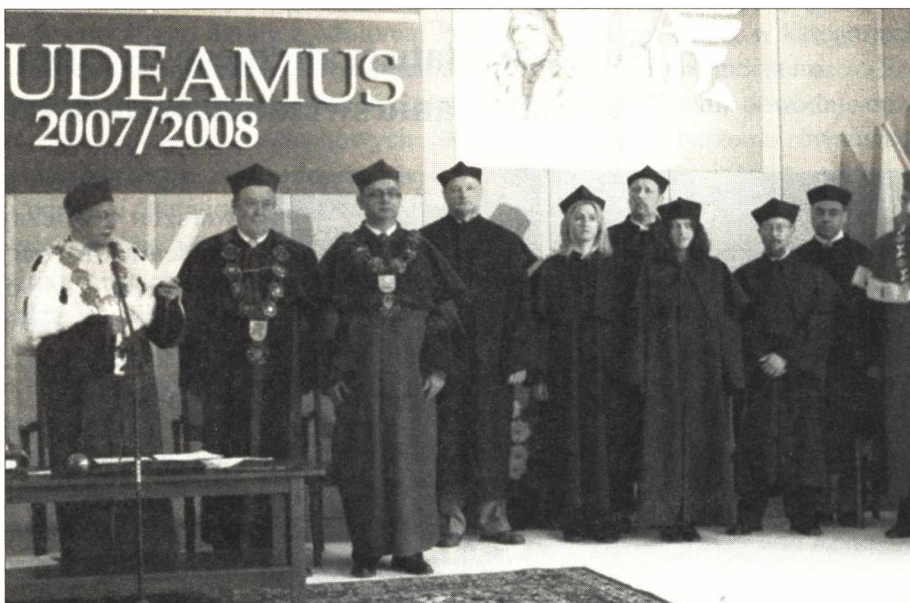
Występując z wnioskiem o wyróżnienie Rektora Aleksandra Głuzmana godnością Profesora Honorowego kierowaliśmy się głównie własnymi doświadczeniami i wiedzą wyniesioną ze współpracy Akademii im. Jana Długosza z Krymskim Uniwersytecie Humanistycznym. Kontakty pracowników Akademii z profesorem Głuzmanem trwają od dziesięciu lat. Ten okres przyniósł ożywioną współpracę między naszymi Uczelniami w wielu wymienionych wyżej dziedzinach.

Konkludując należy stwierdzić, że wybitna osobowość oraz ważki osobisty wkład naukowy w rozwój uprawianej dyscypliny naukowej, a także wybitne osiągnięcia w zakresie kształcenia i rozwoju kadry naukowej, organizacji życia naukowego i edukacyjnego oraz w zakresie działalności wydawniczej jak również znaczący wkład w rozwój współpracy naukowo-dydaktycznej pomiędzy Ukrainą i Polską zdecydowały o postawieniu wniosku o wyróżnienie JM Rektora prof. dr hab. Aleksandra Władimirowicza Głuzmana godnością Honorowego Profesora Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie.

Tytuły profesorów zostały wręczone wyróżnionym przez JM Rektora AJD (były to piękne, oprawione dyplomy potwierdzające nadany tytuł. Opracowano je w języku angielskim, a drugi egzemplarz w języku łacińskim). W swych krótkich przemowach uhonorowani dziękowali za zaszczyty. Prof. Jurij Bielaiew wręczył prof. Berdowskiemu ozdobną książkę. (rektor zapowiedział, że właśnie do niej ku wieczystej pamięci będą wpisywane nazwiska osób uhonorowanych zaszczytnym tytułem profesora honorowego AJD).

Ważnym punktem inauguracji była immatrykulacja studentów I roku studiów. Młodzi studenci ślubowali swą wierność Uczelni, zapewniali że godnie będą ją reprezentować m.in. przez ciężką pracę i wytrwale zdobywanie wiedzy.

Podczas tegorocznej inauguracji odbyła się uroczysta promocja i wręczenie dyplomów doktora nauk humanistycznych przyznane przez Wydział Matematyczno-Przyrodniczy AJD i doktora nauk fizycznych przyznany przez Wydział Filologiczno-Historyczny AJD. Poprowadził ją Prorektor ds. Nauki prof. Tadeusz Panecki. Natomiast tuby z dyplomami doktorskimi, które wieńczą wieloletnią pracę i są potwierdzeniem zdobytego stopnia młodzi doktorzy otrzymali z rąk JM Rektora AJD prof. Janusza Berdowskiego:

Władze AJD i młodzi doktorzy, fot.: M. Wieczorek

- **Ksawery Jasiak**, który przedstawił rozprawę doktorską pt. „Działalność zbrojnego podziemia w centralnej Polsce w latach 1945-1956”, napisaną pod kierunkiem prof. dr. hab. Romana Nowackiego;
- **Cezary Galanek**, który przedstawił rozprawę doktorską pt. „Biblioteki i czytelnictwo w Częstochowie od drugiej połowy XIX wieku do 1939 roku”, napisaną pod kierunkiem prof. dr. hab. Andrzeja J. Zakrzewskiego;
- **Wanda Malko**, która przedstawiła rozprawę doktorską pt. „Życie muzyczne Częstochowy w latach 1918-1939”, napisaną pod kierunkiem prof. dr. hab. Ryszarda Szweda;
- **Anna Migalska-Zalas**, która przedstawiła rozprawę doktorską pt. „Foto-indukowane efekty optyczne drugiego i trzeciego rzędu w nanokompozytach alkinyłowych zawierających ruten”, napisaną pod kierunkiem prof. dr. hab. Ivana Kitka;
- **Ślawomir Górzyński**, który przedstawił rozprawę doktorską pt. „Arystokracja polska w Galicji. Studium heraldyczno-genealogiczne”, napisaną pod kierunkiem prof. dr. hab. Bartłomieja Szyndlera;
- **Małgorzata Janik**, która przedstawiła rozprawę doktorską pt. „Życie i twórczość Józefa Rafacza 1890-1944”, napisaną pod kierunkiem prof. dr. hab. Romana Nowackiego;
- **Maciej Trąbski**, który przedstawił rozprawę doktorską pt. „Kawaleria Królestwa Polskiego 1814/15-1830”, napisaną pod kierunkiem prof. dr. hab. Bartłomieja Szyndlera;
- **Andrzej Kucharewicz**, który przedstawił rozprawę doktorską pt. „Milicja Obywatelska w województwie śląsko-dąbrowskim i katowickim w latach 1945-1956”, napisaną pod kierunkiem prof. dr. hab. Danuty Kisielewicz;

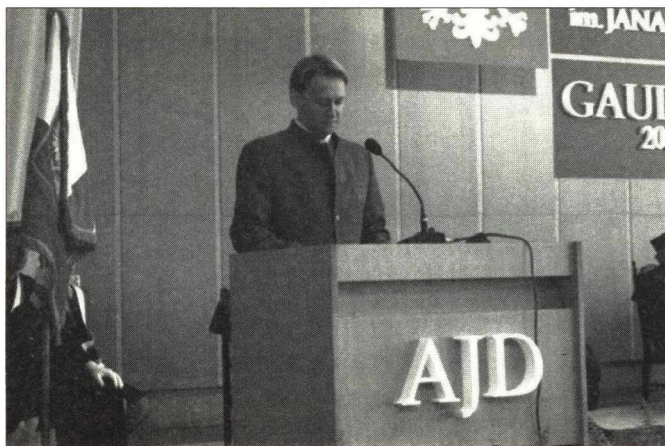
Uroczystego otwarcia nowego roku akademickiego dokonał JM Rektor prof. Janusz Berdowski, wypowiadając tradycyjnie

„QUOD FELIX FAUSTUM, FORTUNATUMQUE SIT”.

Stuknięcie rektorskiego berła było zapowiedzią, iż nowy rok akademicki 2007/2008 został otwarty. Jednocześnie było to zaproszenie do wysłuchania pierwszego w nowym roku wykładu – inaugurującego.

W tym roku zaprezentował go pracownik Wydziału Wychowania Artystycznego AJD dr hab. Tomasz Chudzik. Wykład został zatytułowany:

„Rola warsztatu graficznego i wystaw prac studenckich w kształtowaniu świadomości twórczej studentów”.

Wykład dr. hab. Tomasza Chudzika, fot.: M. Wieczorek

Na wstępie warto odpowiedzieć na pytanie, co to jest warsztat graficzny i grafika artystyczna. W rozumieniu akademickim warsztat graficzny akademickim składa się zazwyczaj z wielu pracowni wyposażonych w różnorodne urządzenia i narzędzia uczestniczące pośrednio i bezpośrednio w druku. Efektem tego druku jest odbitka graficzna popularnie zwana grafiką.

Z lokalizacją nie mamy kłopotu – zapach terpentynowo-żywiczy, wzbogacony naftą, denaturatem, farbą drukarską i różnymi odczynnikami tworzy specyficzną i niepowtarzalną nutę zapachową, którą niewprawni mogą pomylić z warsztatem samochodowym. Zapach ten nieomylnie doprowadzi nas do epicentrum grafiki warsztatowej w każdej uczelni artystycznej.

Wysłuchać znaczy zapomnieć – zrobić znaczy zrozumieć; stare wschodnie przysłowie najcelniej oddaje bliski

związek warsztatu graficznego z procesem budowania świadomości graficznej najpierw studenta grafiki, a następnie młodego twórcy. Z resztą proces ten „filtracji” pomysłów twórczych poprzez warsztat graficzny jest permanentny i towarzyszy grafikowi przez większą część okresu aktywności zawodowej.

Warsztat graficzny składa się z dziesiątek narzędzi, często robionych przez samego twórcę. Większe urządzenia są zamawiane u rzemieślnika. Są to w większości prototypy, stopniowo udoskonalane w czasie użytkowania. Efektywność warsztatu graficznego związana jest z odpowiednim rozplanowaniem, rozmieszczeniem w pracowni poszczególnych urządzeń, tak aby sekwencja następujących po sobie czynności warsztatowych sprzyjała pracy twórczej. Dobrze funkcjonujący warsztat graficzny to efekt wielu lat prób i udoskonaleń. Dlatego jest tak cenny dla twórcy, artysty grafika, a tym bardziej artysty będącego także pedagogiem wprowadzającym studentów w świat grafiki.

Czym jest grafika warsztatowa – zwana także artystyczną? Jest to dyscyplina plastyczna mająca wielowiekową tradycję. Jej zasadą jest utrwalanie na matrycy precyzyjnego rysunku, także znaków czy symboli i wielokrotne wydrukowanie tego obrazu na papierze w formie nakładu. Cały nakład powielonego rysunku w formie odbitek stanowi dzieło artystyczne. Często się zdarza, że odbitka graficzna nosi nazwę techniki, w jakiej została zrealizowana, np. miedzioryt, akwaforta, litografia, drzeworyt, lub tzw. cyfra – czyli druk cyfrowy.

W ostatnich latach słowo *grafika* zaczęło przybierać nowe kształty, wchodząc w obszar przestrzeni publicznej, tj. reklamy, wzornictwa – design, świata mody i ogólnie mediów. Dokonująca się na naszych oczach zmiana pojęcia *grafika* wynika z włączenia jej w obszar popkultury, reklamy, ogólnie w świat biznesu. Coraz częściej grafiką nazywane są wszelkie działania projektowo-reklamowe, promujące markę, produkt, szeroko korzystające ze środków masowego przekazu. Centra i pasaże handlowe, witryny, billboardy „kipią” od reklam, a środki ekspresji graficznej dotychczas zarezerwowane dla działań artystycznych zostały włączone w obszar marketingu, stając się orężem w walce o klienta. Większość z nas coraz częściej staje oko w oko z różnymi przejawami działań graficznych, często nie zdając sobie z tego sprawy. Świat wzornictwa, grafika użytkowa w formie opakowań, ulotek reklamowych, czasopism, stron internetowych i wszelkiego rodzaju ilustracje są wszechobecne i trwale zakorzenione w naszym życiu codziennym.

Wkroczenie w obszar zmysłów świata wirtualnego, intensywne korzystanie z Internetu, komputeryzacja, rozwój technik cyfrowej rejestracji obrazu spowodowało, iż współczesne pokolenia są kształtowane przez tzw. *kulturę obrazkową*. Komunikacja, przepływ informacji odbywa się tu głównie poprzez obraz, przekaz stanowiący swoisty język obrazów i znaków graficznych, mający globalny charakter. Grafika coraz częściej stanowi głos sprzeciwu dorastających pokoleń szukających własnej tożsamości, przeciwstawiając się zastanym porządkom. Przykładami są wszechobecne graffiti, vleпка czy sztuka ulicy z na nowo odkrywanym plakatem.

Te czynniki sprawiają, że grafika w najbardziej szlachetnej, artystycznej formie jest ciągle w stanie zaspokajać aspiracje twórcze nowych pokoleń, stając się platformą porozumienia, wymiany myśli i uczuć. Będąc subtelnym narzędziem kontaktu międzypokoleniowego, utrwała osobowość twórcy i jego dialog z odbiorcą. Przede wszystkim jednak w kategoriach akademickich grafika jest niezastąpionym i skutecznym obszarem porozumienia twórcy pedagoga ze studentem.

Globalizacja następująca także w obszarze informacji reprodukowanej bez umiaru przez mass media powoduje duże obciążenie nadmierną ilością bodźców, szczególnie wzrokowo-słuchowych. Skutkiem tego są zaburzenia równowagi pomiędzy doświadczeniem emocjonalnym a intelektualnym, zanik odmienności kulturowej, brak poczucia tożsamości oraz nieumiejętność odróżnienia rzeczywistości od fikcji. Potwierdzeniem są tu słowa francuskiego językoznawcy Pierre'a Guirad'a: „Im bardziej skodyfikowana i powszechna jest wiedza, tym usilniej doświadczenie uczuciowe dąży do zindywidualizowania siebie (...), indywidualna uwaga jest coraz bardziej ograniczana, a inicjatywa twórcza coraz uboższa, nie dlatego, by jednostka była mniej inteligentna, lecz dlatego że wiedza jest jej narzucona w coraz większym stopniu przez kody: nauki, programy itp.”

Studenci Instytutu Plastyki Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie mają świadomość tych procesów, zapoznając się przez lata studiów z zagadnieniami dotyczącymi pedagogiki, psychologii twórczości i procesu nauczania. Mają zatem wiedzę i narzędzia do prowadzenia swoistej pracy organicznej w budowaniu podstaw rozumienia sztuki, a wystawy, które pomagamy im zorganizować, są dla nich najlepszym poligonem doświadczalnym. Wprowadzenie w obszar edukacji wystawy grafiki studenckiej jest podstawowym ogniwem spajającym ideę indywidualizacji siebie poprzez sztukę. Wystawa będąca w pierwszej fazie przeglądem prac jest najważniejszą praktyczną formą upubliczniającą działania twórcze studenta.

Perspektywa wystawy mobilizuje, pobudza emocje i ambicje, podnoszą c w konsekwencji poziom artystyczny. Pomysł na wystawę rodzi się na ogół spontanicznie. Ma to często związek z pierwszymi widocznymi efektami zabiegów warsztatowych, którymi student zaczyna coraz zręczniejsz manipulować. W przypadku starszych lat duże znaczenie ma tu długi proces współpracy z profesorem prowadzącym, który bierze niejako współodpowiedzialność za poziom artystyczny prezentacji. Brak wiedzy z zakresu wystawiennictwa i młodzieńczy zapał powodują, że studenci często decydują się na organizację wystawy w miejscach nieodpowiednich dla takich przedsięwzięć, narażając się na różnorodne trudności organizacyjne. Któż z nas, twórców z doświadczeniem, nie zetknął się z tego typu problemem, tym bardziej „łatwy cel” stanowią studenci, dla których prawa autorskie, ubezpieczenie i ochrona wystawy, a także inne zabezpieczenia prawne to obco brzmiące pojęcia. Pomimo tych pułapek samą ideę wystawy w trudnym i nietypowym wystawienniczo miejscu, uważam za cenne wyzwanie. Można się na własne oczy przekonać, jaką siłę ma oddziaływanie twórcze. Jest to cywilizowanie przestrzeni, nadawanie jej nowego, odświeżonego wymiaru.

Zdewastowana przestrzeń ożywa, nabiera szlachetności. Obskurne przejście podziemne „ubrane w” grafiki studentów na moment zyskuje rangę galerii. Anonimowy pasaż w centrum handlowym czy na dworcu kolejowym daje się ośwoić, zaanektować wystawie. Myślę, że tak pomyślana formuła wystawy uwiarygodnia działania twórcze, rozwija odpowiedzialność i pasję, będące podstawą harmonijnego rozwoju studenta. W czasach globalizacji normą jest anonimowość, niechęć do okazywania poglądów i indywidualnych cech charakteru, łatwe uleganie modom. Wystawa studencka jest dla mnie sposobem dotarcia do coraz częściej zamkniętej osobowości studenta.

Przykładem mogą być cykle wystaw w holu głównym dworca PKP w Częstochowie pt. „Przystanek grafika”, prezentujące linoryty i drzeworyty w większości wykonane w pracowni druku wypukłego. Wystawy te zrealizowałem w ramach trzech minionych edycji festiwalu ARTERIE. Zaadaptowana do celów wystawienniczych przestrzeń publiczna, stworzyła wiele problemów technicznych.

Są też przykłady wystaw, które realizowaliśmy w atrakcyjnych przestrzeniach galeryjnych. Mam tu na myśli wystawę naszej pracowni wypukłodruku w Niemczech w „Xylon Museum” przy pałacu w Schwetzingen. Była to wspaniała przygoda artystyczna motywująca i napawająca optymizmem wszystkich uczestników. Organizacja wystawy daje szansę studentowi na poznanie obszarów, w których porusza się kreatywny artysta. Obszarów wolności wypowiedzi twórczej, gdzie autor jest przez krótką chwilę wernisażu i trwania wystawy podmiotem kreującym rzeczywistość. Doznania te sprawiają, że student ma szansę stać się nie tylko wrażliwym pedagogiem, ale rozumiejącym potrzebę kreacji projektantem, wzornikiem, wizażystą, aranżerem wystaw, czy ilustratorem.

Nikt z nas nie lubi *być publicznie oceniany*. Te pierwsze wystawy studenckich prac graficznych uzmysławiają autorom kłopotliwą sferę bycia artystą. Brak zrozumienia, obojętność, krytyka, przykre komentarze ignorantów, często stanowią barierę nie do pokonania. Przykłady te wyraźnie wskazują, że wystawa jest bardzo ważnym środkiem

dydaktycznym, silnym, inspirującym przeżyciem, głęboko ingerującym w osobowość studenta. Wspólna organizacja wystawy, napotykanie kłopoty uczą odpowiedzialności, sztuki kompromisu i odwagi w konfrontacji z rzeczywistością, w której twórcami zostaną nieliczni, najbardziej wytrwali i kreatywni. Na zakończenie wykładu pragnę przytoczyć słowa, które – w moim odczuciu – najtrafniej oddają sens moich rozważań:

„Jeśli chcesz zbudować statek,
Nie zbieraj ludzi, by rąbali drwa i ostrzyli narzędzia.
Ani też nie przydzielaj robót i rozdawaj zadań.
Naucz ludzi tęsknoty za bezkresnym morzem.”
Antoine de Saint-Exupéry

**MINISTER
NAUK I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO**
prof. Michał Seweryński

Warszawa, 1 października 2007 roku

*Magnificencjo, Wyśniewo Senaty, Nauczyciele Akademicki, Studenci i Pracownicy
Szkół Wyższych,*

z okazji rozpoczęcia roku akademickiego 2007/2008 proszę przyjąć serdeczne
podziękowania i życzenia pomyślności na wszystkich polach aktywności akademickiej.

Szkoły wyższe spełniają istotną rolę w kształceniu i formowaniu młodego
pokolenia Polak i Polaków, uczestnicząc aktywnie w działalności badawczej powszechnej
społeczności uczonych i włączając się w wiele innych obszarów życia naszego Kraju. Ta
działalność polskich uczelni znajduje uznanie społeczeństwa i jest naszym tytułem do
dumy. Wyrażam niezłomną nadzieję, że będzie ona kontynuowana z jeszcze większym
rozmachem i przyniesie obfite owoce, ponieważ właśnie teraz powstają sprzyjające
uczelnin warunki. Szczególnie uznanie chciałbym wyrazić tym nauczycielom
akademickim, którzy nie ograniczają się do przekazywania studentom wiedzy, lecz
podejmują wobec nich także trud wychowawczy, pamiętając o powiedzeniu Seneki: *non
solum, sed vitae docimus*.

Serdecznie pozdrawiam studentów, szczególnie tych rozpoczynających pierwszy
rok studiów. Witam Was we wspólnocie akademickiej i życzę, by studiowanie stało się
dla Was fascynującą drogą do odkrywania prawdy. Życzę Wam również radości, jaką
miesi życie studenckie.

W tym uroczystym dniu, łącząc się duchowo z całą społecznością akademicką
i przekazując jej wyrazy głębokiego szacunku.

Michał Seweryński

**RADA GŁÓWNA
SZKOLNICTWA WYŻSZEGO**
PRZEWODNICZĄCY

Szanowny Pan
Prof. dr hab. Janusz Berdowski
Rektor
Akademii im. Jana Długosza
w Częstochowie

Szanowny Panie Rektore,

Dziękuję za zaproszenie na uroczystą inaugurację roku akademickiego 2007/2008.
Z przykrością informuję, że z powodu innych zobowiązań nie będę mógł w tym
ważnym dla Uczelni wydarzeniu uczestniczyć.

Z okazji rozpoczynającego się roku akademickiego pragnę Panu Rektorowi, Kadzie
Akademickiej i Studentom życzę pomyślnego rozwoju Uczelni, sukcesów w
podjętych działaniach, zadowolenia z pokonywania wyzwań oraz satysfakcji z
działalności akademickiej.

Młodzieży wstępującej w mury Uczelni i studiującej życzę wytrwałości w zdobywaniu
wiedzy i umiejętności oraz spełnienia życiowych zamierzeń.

Łączę wyrazy szacunku i życzenia pomyślności osobistej.

Jerzy Błaziejowski
Jerzy Błaziejowski

Warszawa, 21 września 2007 roku

**MAKSYMILIAN
WOSWICZ
ŚLĄSKI**
Janusz Matusz

Katowice, dnia 1 października 2007 r.

*Jego Magnificencja
Prof. dr hab. Janusz Berdowski
Rektor
Akademii im. Jana Długosza
w Częstochowie*

Szanowny Panie Rektore,

Serdecznie dziękuję za zaproszenie na uroczystą inaugurację
roku akademickiego 2007/2008.

Przed nauczycielami akademickimi oraz studentami kolejny
rok wyjątkowej pracy, której efekty przeblaskają się będą na rozwoju
i pomyślną przyszłość naszego województwa. Młodzi, dobrze
wykształceni specjaliści to siła napędowa regionu oraz cenne
wsparcie w budowaniu nowoczesnych standardów obowiązujących
w Unii Europejskiej.

Korzystając z tej szczególnej okoliczności jako jest
inauguracja roku akademickiego pragnę przekazać życzenia
dla Władz Uczelni, Pracowników, Nauczycieli i Studentów,
aby nadchodzący rok akademicki przebiegał pod znakiem
sukcesów i był źródłem satysfakcji z podejmowanych działań.

*Z poważaniem...
Janusz Matusz*

Uniwersytet Śląski
Wydział Humanistyczny
41-200 Katowice
tel. +48 (022) 251 25 34
fax +48 (022) 251 99 99
mailto:biuro@uni-slaski.pl
www.uni-slaski.pl

NARADA KADRY KIEROWNICZEJ

17 października odbyła się narada władz uczelni z kadrami kierowniczą jednostek organizacyjnych AJD. W trakcie spotkania, któremu przewodniczył JM Rektor prof. dr hab. Janusz Berdowski, poruszono wiele istotnych tematów mających związek z rozpoczynającym się nowym rokiem akademickim.

Spotkanie kadry, fot.: arch.

JM Rektor poinformował zebranych o zakończeniu prac związanych z wydaniem statutu oraz przedstawił gotowe już wydawnie. Zapowiedział, że chociaż statut jest zupełnie nowy, to jednak bieżące potrzeby wynikające z rozwoju Uczelni mogą spowodować, iż już niedługo zostanie on znowelizowany – szczególnie pod kątem tworzenia nowej jednostki organizacyjnej, jaką ma być Wydział Nauk Społecznych. W tym punkcie przekazał zgromadzonym informację o zaawansowanych pracach, jakie prowadzone są wokół powstania WNS.

Związane są one m.in. z remontami i modernizacjami, jakie są niezbędne w budynku przy ul. Waszyngtona 4/8, gdzie początkowo zlokalizowany będzie nowy wydział. Docelowo WNS ma mieć swą siedzibę w budynku, który Uczelnia planuje zbudować. Na razie jak poinformował prorektor ds. rozwoju prof. Zygmunt Bąk toczą się rozmowy z właścicielami działek w okolicach ulic Chłopskiego i Dembińskiego, gdzie władze Uczelni chciałyby zbudować obiekt. AJD chce kupić te działki. Pozwoliłoby to Akademii skoncentrować swoje budynki tuż przy ciągu alei Armii Krajowej, co znacznie ułatwiłoby poruszanie się i przemieszczanie po obiektach i z pewnością wpłynęło w przyszłości na oszczędności czasu i pieniędzy. Ważne jednak, że na budowę obiektu dla WNS mamy zapewnione pieniądze – 10 mln euro z kasy UE. Teraz trzeba tak gospodarować, by one nie przepadły i jak najszybciej zostały wykorzystane przy budowie budynku. Rektor zapowiedział, że nowy Wydział zacznie funkcjonować od 1 lutego 2008 roku. Nie ma jeszcze żadnych ustaleń co do wyglądu bryły obiektu. Poinformowano również o budowie Akademickiego Centrum Sportowego. Budowa posuwa się naprzód. Zakończenie planowane jest w sierpniu 2008 roku. Już widać postępy prac.

Sporą część spotkania poświęcono finansom Uczelni. Niestety, z relacji Rektora wynika, że nadal trzy wydziały są deficytowe. W ogólnym rozrachunku w skali całej uczelni mamy bilans ujemny. Należy ustawicznie pracować nad polepszeniem tego wyniku, tym bardziej że niektóre Wydziały poprawiły swój wynik. Pocięszającym wydaje się fakt, że poziom strat udało się nie tylko zahamować (porównując dane chociażby za lata 2003/2004), ale także w jakimś stopniu spowodować, iż nie narastają one aż tak dramatycznie. Można więc liczyć, iż w przyszłości uda się wygospodarować i zaoszczędzić więcej pieniędzy (w trakcie spotkania podane zostały konkretne liczby ilustrujące stan uczelni i jej oszczędnych wydziałów). Niewątpliwie źródłem zysków mogą być studenci studiów niestacjonarnych i podyplomowych. Omówiono kwestie tegorocznej rekrutacji. Uczulono zebranych, by jak najwięcej uwagi poświęcać kwestii jakości kształcenia, stosunku do studenta oraz promocji, która ma przyciągać kandydatów.

Poinformowano o uruchomieniu czterech nowych kierunków studiów I stopnia (od początku roku akademickiego 2007/2008).

Wiele miejsca poświęcono sprawom związanym z akredytacją. Rektor poinformował, że zakończyła się dla nas I runda oceny kierunków kształcenia. Ostatnio akredytowane kierunki to historia i edukacja techniczno-informatyczna. Ten pierwszy otrzymał ocenę pozytywną na 5 lat, a drugi na 6 lat. Nie ma jednak mowy o zakończeniu procesu oceniania jakości kształcenia przez Państwową Komisję Akredytacyjną. Należy spodziewać się kolejnych kontroli na kierunkach, którym odbyta przed laty akredytacja i wystawiona na określony czas ocena niebawem się skończy.

W trakcie spotkania poruszono również sprawy dotyczące tematyki posiedzeń senatu w rozpoczynającym się roku akademickim, zasad przyznawania urlopów naukowych, przepisów regulujących zatrudnianie pracowników w AJD.

Marek Makowski

BUDUJEMY AKADEMICKIE CENTRUM SPORTU

24 września odbyło się uroczyste podpisanie dokumentów umożliwiających finansowanie budowy Akademickiego Centrum Sportowe. W ceremonii uczestniczyli JM Rektora AJD prof. Janusz Berdowski, wicewojewoda śląski Artur Warzocha, senator Czesław Ryszka, posłowie Jadwiga Wiśniewska, Szymon Giżyński, Lucjan Karasiewicz oraz prezydent miasta Częstochowy Tadeusz Wrona. Za sumę ok. 24 mln złotych powstanie obiekt sportowy o powierzchni ponad 4,1 tys. m kw. Ponad 12 mln złotych ma pochodzić ze środków UE i to właśnie podpisanie umowy na finansowanie inwestycji umożliwia uruchomienie pieniędzy koniecznych do finansowania budowy obiektu.

Tuż przed podpisaniem dokumentów, fot.: arch.

Wicewojewoda śląski Artur Warzocha i IM Rektor AJD prof. dr hab. Janusz Berdowski, fot.: arch.

Na budowie Akademickiego Centrum Sportu (prace w listopadzie), fot.: arch.

WYWIAD Z PROF. DR. HAB. TADEUSZEM PANECKIM
– PROREKTOREM DS. NAUKI AJD

ZACZYNALIŚMY OD ZERA

CZYLI DROGA AKADEMII IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE DO
UNIwersytetu

Marek Makowski: Panie profesorze, podobne do naszej Akademii uczelnie nie ukrywają swych aspiracji uniwersyteckich i powiększają swój dorobek. Mam tutaj na myśli uczelnie w Siedlcach, krakowską Akademię Pedagogiczną czy Akademię w Słupsku. Co dotychczas udało się zrobić w AJD w związku z przygotowaniami do utworzenia uniwersytetu?

Prof. Tadeusz Panecki: Jednym z najważniejszych kryteriów decydującym o uzyskaniu rangi uniwersyteckiej jest posiadanie przez aspirującą do tej godności uczelnię uprawnień do nadawania stopnia doktora. Przepisy wymagają przynajmniej 6 uprawnień, by przekształcić uczelnię w uniwersytet „przymiotnikowy”, czyli taki, który ma określony profil kształcenia. My naszą drogę do uniwersytetu zaczęliśmy praktycznie od zera i to dopiero w 2001 roku. Wtedy uzyskaliśmy pierwsze uprawnienia do nadawania stopnia doktora na kierunkach: historia i fizyka. Kolejnym ważnym wydarzeniem w tym procesie była wiosna 2007 roku, kiedy uzyskaliśmy prawa do nadawania stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie historia. Na tym kierunku przygotowujemy się obecnie do uruchomienia studiów III stopnia, które ruszą najprawdopodobniej od października 2008 roku. Dla zainteresowanych kształceniem się uruchomimy studia stacjonarne i niestacjonarne.

*Prof. Tadeusz Panecki gratuluje dr hab. Urszuli Ordon,
fot.: J. Piwowarski*

MM.: Jakież są kolejne kroki, by zgromadzić 6 wymaganych uprawnień?

Prof. TP.: Staramy się o nowe uprawnienia. W lipcu 2007 roku z wnioskiem o przyznanie praw habilitacyjnych wystąpił Wydział Matematyczno-Przyrodniczy. Mam na myśli kierunek fizyka. Szanse są duże bo jest nie tylko wyspecjalizowana kadra, ale również doskonałe zaplecze naukowo-badawcze. Staramy się również o uzyskanie uprawnień do nadawania stopnia doktora na kierunku filologia polska. Warto także wspomnieć o złożeniu w Centralnej Komisji wniosku przez Wydział Wychowania Artystycznego, który stara się o prawa na kierunku sztuki plastyczne w zakresie sztuki pięknej. Duże szanse na uzyskanie stosownych uprawnień ma Instytut Chemii i Ochrony Środowiska na kierunku chemia. Nie wszyscy samodzielni pracownicy naukowo-dydaktyczni są chemikami, ale mam nadzieję, że uda się ten problem rozwiązać. Liczę również na Wydział Pedagogiczny i rychłe przygotowanie wniosku o uprawnienia na kierunku pedagogika.

MM.: Czy w związku z tym można pokusić się o podanie jakiejś przybliżonej daty powstania w Częstochowie uniwersytetu?

Prof. TP.: Podsumowując to co powiedziałem wcześniej – do dwóch posiadanych przez nas uprawnień do nadawania stopnia doktora i uprawnień do nadawania stopnia doktora habilitowanego w niedługim czasie możemy dodać kolejne

cztery uprawnienia do doktoryzowania plus jedno do nadawania stopnia doktora habilitowanego. Sądę, że to z pewnością wystarczy, by w przeciągu kilku najbliższych lat stworzyć uniwersytet tym bardziej, że mamy jeszcze inne liczące się atuty...

MM.: Jakie atuty ma Pan na myśli?

Prof. TP.: Długo by można było wymieniać. Są to: zaplecze naukowo-badawcze, biblioteka, marka, na którą pracowaliśmy przez ponad 35 lat. Inne ważne czynniki to inwestycje, czy świadczące najlepiej o żywotności uczelni kroki związane z tworzeniem nowego Wydziału Nauk Społecznych. Najważniejszy atut to jednak kadra – samodzielni pracownicy naukowo-dydaktyczni oraz wielu młodych, zdolnych adiunktów i asystentów. Grupa ta doskonale się rozwija. Poparciem moich słów niechaj będzie miła uroczystość, która odbyła się kilka tygodni temu, w trakcie której podsumowywaliśmy miniony rok akademicki. Okazuje się, że w ubiegłym roku aż 9 osób uzyskało stopień doktora habilitowanego, a kolejne 10 osób stopień doktora. W czasie swojej pracy w Częstochowie nie pamiętam, by kiedykolwiek udało się uzyskać aż tak dobry wynik. Liczę na nowe sukcesy i chociaż ten wynik będzie trudno powtórzyć, to wierzę że wkrótce pojawią się nowe.

MM.: Ale czy młodych i zdolnych naukowców uda się u nas zatrzymać?

Prof. TP.: W porównaniu z innymi uczelniami Akademia im. Jana Długosza chłonie kadrę. W wielu przypadkach umożliwiamy młodym naukowcom natychmiastowe zatrudnienie i tym samym stwarzamy warunki rozwoju, prowadzenia badań i podnoszenia swoich umiejętności. Chociaż ze względu na wdrożony w uczelni plan oszczędnościowy zawiesiliśmy stypendia, to młodzi naukowcy mogą liczyć na m.in. urlopy naukowe. Ważnym bodźcem i pomocą w karierze jest opłacanie przez uczelnię przewodów doktorskich i habilitacyjnych. Nie w każdej uczelni młody naukowiec może liczyć na takie wsparcie.

Fot.: J. Piwowarski

MM.: Korzystając z okazji, chciałbym zapytać o sposoby finansowania badań naukowych i zdobywanie środków na ich prowadzenie. Czy wystarczy liczyć tylko na uczelnię?

Prof. TP.: To ciekawe pytanie, często poruszane przy różnego rodzaju dyskusjach poświęconych nauce. Czasy finansowania badań naukowych jedynie z kasy uczelni dawno minęły. Dzisiaj o pieniądze należy zabiegać wszędzie tam, gdzie tylko da się je uzyskać. Mam na myśli granty i stypendia fundowane przez fundacje czy stowarzyszenia, których działania są finansowane przez różne instytucje, w tym również przez przemysł. Chociaż to ostatnie jest w przypadku polskiej nauki dopiero przyszłością. Sądę, że modelowe rozwiązania wypracowano w Stanach Zjednoczonych, gdzie bardzo dużo badań jest finansowanych na potrzeby konkretnych wdrożeń. Warto o tym pamiętać i w tym upatrywać przyszłość dla nauki polskiej. Innym bardzo ważnym czynnikiem decydującym o wynikach badań i ich szerszym wykorzystaniu jest znajomość języków obcych. Język angielski to „łacina XXI wieku”. Z całą pewnością warto znać jeszcze inne języki: niemiecki, francuski czy hiszpański. Szczególnie miejsce chociażby ze względu na przydatność czy rozwój przemysłu i przepływ technologii ma język rosyjski. Nie zapominajmy, że w tym języku porozumiewa się kilkaset milionów ludzi. To klucz do możliwości korzystania z ogromnego potencjału naukowego i niezwykle chłonnego rynku technologii oraz dóbr konsumpcyjnych.

MM.: Dziękuję Panu za rozmowę

Prof. TP.: Dziękuję.

Rozmawiał: Marek Makowski

NAUKOWY REKORD

Niezwykłe miłe spotkanie odbyło się 17 października w budynku AJD. Gospodarz spotkania – Prorektor ds. Nauki prof. Tadeusz Panecki spotkał się z osobami, które w minionym roku akademickim uzyskały awans naukowy. A w minionym roku tego typu osób było szczególnie wiele.

– Cieszy fakt, że pracownicy naukowo-dydaktyczni AJD podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe – tłumaczy Prorektor ds. Nauki prof. Tadeusz Panecki. – W grupie osób, które uzyskały stopień doktora habilitowanego, padł nawet rekord. Nie przypominam sobie, by w jednym roku akademickim aż 9 osób uzyskało stopień doktora habilitowanego. W tym przypadku możemy mówić o swego rodzaju rekordzie, który cieszy i rokuje jak najlepsze nadzieje na przyszłość. Wszystkim serdecznie gratuluję!

AWANSE NAUKOWE W ROKU AKADEMICKIM 2006/2007

Habilitacje

1. dr hab. Hubert Mikołajczyk (Instytut Filozofii, Socjologii i Psychologii)
2. dr hab. Beata Gofron (Instytut Pedagogiki)
3. dr hab. Andrzej Gofron (Instytut Pedagogiki)
4. dr hab. Anna Wypych-Gawrońska (Instytut Filologii Polskiej)
5. dr hab. Maciej Zagórski (Instytut Muzyki)
6. dr hab. Jerzy Piwowarski (Instytut Plastyki)
7. dr hab. Tomasz Chudzik (Instytut Plastyki)
8. dr hab. Urszula Ordon (Instytut Pedagogiki)
9. dr hab. Robert Gawroński (Instytut Muzyki)

Doktoraty:

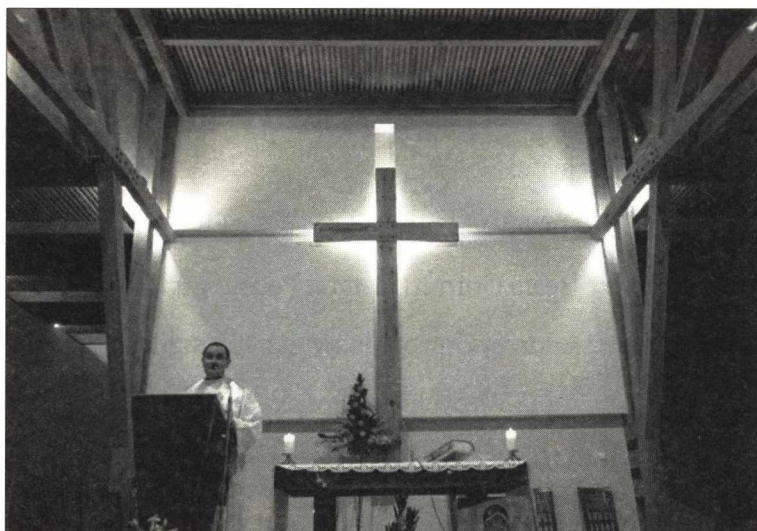
1. dr Wanda Malko (Instytut Muzyki)
2. dr Leszek Borowiec (Instytut Zarządzania i Marketingu)
3. dr Anna Migalska-Zalas (Instytut Fizyki)
4. dr Ewa Kiełb-Starczewska (Instytut Filologii Obcych)
5. dr Łukasz Baka (Instytut Pedagogiki)
6. dr Daniel Kukla (Instytut Pedagogiki)
7. dr Katarzyna Rokoszevska (Instytut Filologii Obcych)
8. dr Maciej Trąbski (Instytut Historii)
9. dr Edyta Sadowska (Wydawnictwo AJD)
10. dr Agnieszka Tomaszewska (Instytut Fizyki)

PARAFIA W SŁUŻBIE DLA CZŁOWIEKA

Wystarczyło trochę ponad rok, by zbudować kościół i przeznaczyć go na potrzeby społeczności akademickiej kształcącej się w Częstochowie. Teraz trzeba zadbać o odpowiedni klimat, urządzić świątynię tak, by przychodziło do niej jak najwięcej ludzi. Tych, którzy chcą się pomodlić i poznawać Boga, i tych, którzy po prostu szukają...

18 października w parafii akademickiej pw. św. Ireneusza Biskupa Męczennika odbyła się msza święta będąca liturgiczną inauguracją Roku Akademickiego 2007/2008. Uroczystość została połączona z poświęceniem kościoła akademickiego, który mieści się przy ul. Kilińskiego 132 w Częstochowie. W wydarzeniu tym uczestniczyli przedstawiciele wszystkich środowisk akademickich w Częstochowie. Jak zawsze przy takich okazjach nie zabrakło również nauczycieli i studentów z AJD.

Chociaż parafia powstała 25 marca 2004 roku, to młodzież uczestniczyła w spotkaniach organizowanych przez duszpasterstwo akademickie już o wiele wcześniej – opowiada ks. Andrzej Przybylski, kapłan z parafii pw. św. Ireneusza Biskupa Męczennika. – Można powiedzieć, że jednym z inicjatorów czy też pomysłodawców budowy świątyni był papież Jan Paweł II. Podczas spotkania z nim, gdy opowiadałem mu o mojej pracy

*Ks. proboszcz Personalnej Parafii Akademickiej pw. św. Ireneusza
dr Andrzej Przybylski, fot.: arch.*

z młodymi ludźmi, powiedział do mnie: „masz być blisko studentów, budować kościół”. Bardzo wziąłem sobie do serca Jego słowa, pamiętając jednocześnie, że świątynia to nie tylko mury...

Ciekawostkę stanowić może fakt, że jest to pierwsza parafia personalna. Oznacza to, że nie ma ona ściśle wytyczonych granic administracyjnych. Jej praca adresowana jest do wszystkich młodych ludzi kształcących się w częstochowskich uczelniach wyższych. Budowa kościoła rozpoczęła się 26 sierpnia 2006 roku. Po upływie roku powstał kościół. Jego powierzchnia przekracza 420 merów kwadratowych. Pod względem architektonicznym w niczym nie przypomina jednak klasycznych świątyń. Kontemplując z zewnątrz bryłę obiektu zauważymy, iż jest ona pozbawiona wieży. We wnętrzu świątyni znajdziemy krzyż, który jak zapewnia ks. Andrzej, jest wierną kopią krzyża wykonanego specjalnie na Światowy Dzień Młodzieży. Warto wspomnieć, że tam, gdzie było to

Ks. biskup Antoni Długosz celebrował uroczystą mszę św., fot.: acrh.

możliwe, w budowie kościoła pomagali studenci -wolontariusze. Chociaż prace budowlane już się zakończyły, to jednak ksiądz Andrzej zapewnia, że teraz należy stworzyć odpowiedni „klimat”. Zapewnić studentom odpowiednią atmosferę sprzyjającą modlitwie i duchowemu rozwijaniu się.

Zapraszamy wszystkich do wspólnej modlitwy – tłumaczy ksiądz. – W kościele znajdują się także sale, w których już organizujemy spotkania dyskusyjne poświęcone kontrowersyjnym tematom – autentyczności Biblii czy zagadnieniom związanym z relacjami pomiędzy kościoła i państwem. Pracuje wolontariat, zapewniający pomoc potrzebującym. Studenci związani ze świątynią redagują biuletyn, rozwijają swe muzyczne talenty dzięki pracy w zespołach muzycznych. Nawiązaliśmy współpracę z młodzieżą w Brnie, Bremie, Zagrzebiu. Bierzymy udział w różnego rodzaju obozach, rekolekcjach. Stosunkowo duża grupa, zważywszy na odległość, wybiera się na Światowy Dzień Młodych organizowany tym razem w Australii.

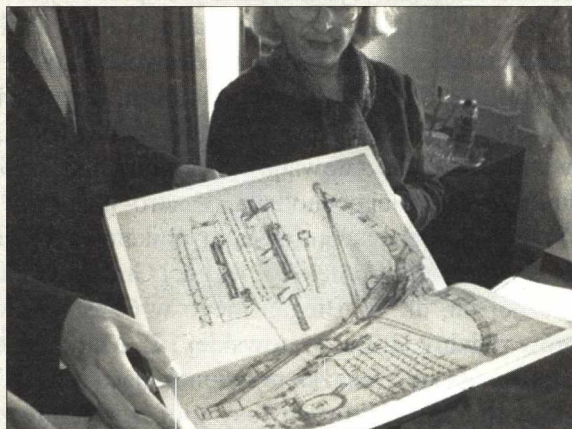
Msze święte w kościele pw. św. Ireneusza BM odbywają się w dn. pon-pt w godz. 7.00 i 19.00. Natomiast w niedziele w godz. 9.00, 11.15, 20.00.

Marek Makowski

BIBLIOTEKA GŁÓWNA AJD

Zbiory Biblioteki Głównej AJD wzbogaciły się o wspaniałe album poświęcone pracy i twórczości Leonarda da Vinci. Dar pochodzi od prezydenta Częstochowy Tadeusza Wrony. Do Częstochowy album przywiozła znana reżyserka Monika Stalens. Następnie przekazała publikację miastu, którego Prezydent postanowił, iż najlepszym miejscem do jego przechowywania i udostępniania będzie uczelniana księżnica. Monika Stalens jest z pochodzenia częstochowianką, mieszka we Francji. W Częstochowie prowadzi obecnie warsztaty z młodzieżą. Odbywają się w częstochowskim teatrze i są poświęcone twórczości Dostojewskiego. Prywatnie jest matką gwiazdy europejskiego kina Juliette Binoche.

Marek Makowski

Na stronach albumu..., fot.: M. Makowski

*Uczestnicy spotkania, od lewej:
JM Rektor AJD prof. Janusz Berdowski,
dyrektor Biblioteki Głównej AJD Alicja Raczynska,
prezydent Częstochowy Tadeusz Wrona
oraz matka Juliette Binoche – Monika Stalens,
fot.: M. Makowski*

NAGRODY W DZIEDZINIE KULTURY

21 sierpnia br., podczas Dni Częstochowy po raz kolejny przyznane zostały Nagrody Prezydenta Miasta Częstochowy w dziedzinie kultury za rok 2007. Wręczenie nagród miało miejsce w Filharmonii Częstochowskiej w trakcie uroczystego koncertu. W kategorii sztuk plastycznych nagrodę otrzymał Włodzimierz Karankiewicz. W kategorii literatury nagrodę otrzymała Elżbieta Hurnik za całokształt działalności twórczej ze szczególnym uwzględnieniem popularyzacji wiedzy o poetach ziemi częstochowskiej.

Ważną pozycją w dorobku prof. Elżbiety Hurnik jest publikacja zatytułowana „Z częstochowskiej ziemi na literacki parnas”. – „Prof. Hurnikowa przybliżyła biografie takich twórców, jak Władysław Sebyła, Jerzy Liebert, Halina Poświatowska i Ludmiła Marjańska – poetów znanych nie tylko w Częstochowie, ale w całej Polsce. Przypomniała wydarzenia, które znacząco wpłynęły nie tylko na życie osobiste, ale i na twórczość poetycką tych osób. Były to ważne momenty historyczne, takie jak np. II wojna światowa, bądź choroby, tak jak np. w przypadku Haliny Poświatowskiej. Przypomniała ważne fakty, bądź ciekawostki np. to, że Władysław Sebyła chętnie muzykował z przyjaciółmi, Jerzy Liebert przyjaźnił się z Anną Iwaszkiewiczową i często bywał w willi „Aida”, Halina Poświatowska zafascynowana była kulturą hiszpańską, zaś rodzina Ludmiły Marjańskiej pochodziła z Austro-Węgier.

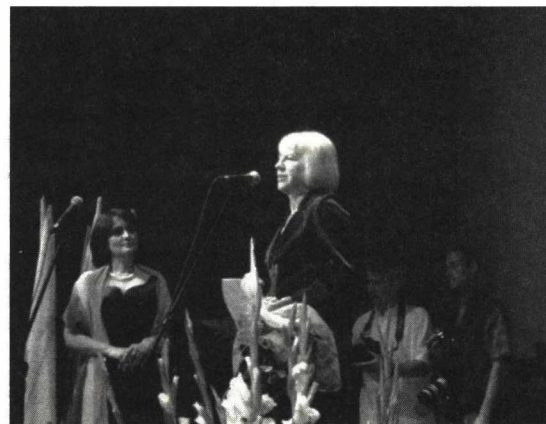
Publikacja wzbogacona została o unikatowe fotografie, uzyskane m.in. ze zbiorów Biblioteki Publicznej Gminy Kłobuck, Biblioteki Publicznej im. dr. W. Biegańskiego w Częstochowie, a także ze zbiorów rodziny H. Poświatowskiej i L. Marjańskiej. Zachęcamy do zapoznania się z książką przypominającą o wielkich postaciach polskiej literatury, których losy nierozdzielnie związane były z Częstochową” – czytamy na stronie internetowej Muzeum Częstochowskiego, które to jest wydawcą książki.

Natomiast Włodzimierz Karankiewicz otrzymał Nagrodę Prezydenta w kategorii sztuk plastycznych. W dorobku doskonałego plastyka znajdują się takie dokonania, jak: aranżacja wystawy dla Muzeum Częstochowskiego poświęconej historii miasta (dostępna w ratuszu przy pl. Biegańskiego), projekt wystawy poświęconej życiu i twórczości Haliny Poświatowskiej czy zaaranżowanie wystawy w Galerii Malarstwa i Rzeźby (mieści się przy ul. Katedralnej w Częstochowie). Plastyk na swoim koncie ma również opracowanie graficzne III i IV tomu Monografii Miasta Częstochowy.

Opr. Marek Makowski

Nagrodzeni: prof. Elżbieta Hurnik i Włodzimierz Karankiewicz, fot.: arch.

Prof. Elżbieta Hurnik, fot.: arch.

PAMIĘTAMY O REKTORZE

Niecodzienna uroczystość miała miejsce 15 listopada w Akademii im. Jana Długosza. Jednej z sal w budynku uczelni przy al. Armii Krajowej 36a zostało nadane imię prof. Edwarda Polanowskiego: rektora uczelni w okresie, gdy nosiła jeszcze nazwę Wyższa Szkoła Pedagogiczna, twórcy i dyrektora Instytutu Filologii Polskiej.

Przyjaciele, współpracownicy, studenci i inni zgromadzili się w sali nr 402 w budynku AJD mieszczącym się przy al. Armii Krajowej 36a. Przyszli, by uczestniczyć w uroczystości mającej na celu upamiętnienie profesora Edwarda Polanowskiego. Wspominano jego zasługi dla uczelni oraz niezwykle bogaty dorobek naukowy. Współpracownicy i znajomi profesora podkreślali zaufanie, jakim obdarzał innych, zachęcając do pracy, dzieląc się swymi fachowymi uwagami.

W trakcie uroczystości odbyła się ceremonia odsłonięcia tablicy, która zastała wmurowana przed wejściem do sali nr 402. Aktu jej odsłonięcia dokonali: Ewa Palus – córka profesora Edwarda Polanowskiego, oraz profesor Zygmunt Bąk, prorektor ds. rozwoju AJD. Miłym akcentem towarzyszącym uroczystości był koncert przygotowany przez pracowników i studentów z Instytutu Muzyki. Natomiast studenci z IFP przygotowali część poetycką zatytułowaną „Prawdziwa powinność człowieka”. Natomiast pracownicy Instytutu zorganizowali konferencję zatytułowaną „W kręgu wielkich pytań”.

Profesor Polanowski zasłużył na zaszczyt, jakim jest nadanie jego imienia jednej z sal w Instytucie Filologii Polskiej – tłumaczy prof. Kazimiera Szymańska, pracownik Instytutu Filologii Polskiej i zarazem pomysłodawczyni całego przedsięwzięcia. – Był nie tylko wieloletnim pracownikiem uczelni, jej rektorem, założycielem Instytutu Filologii Polskiej, ale przede wszystkim niezwykle pracowitym człowiekiem i bardzo dobrym kolegą. W ten sposób chcielibyśmy uczcić pamięć o Nim, a zarazem podkreślić, jak wiele znaczy dla społeczności naszej Uczelni.

Marek Makowski

Również prasa częstochowska pamiętała o zasługach profesora. Dowodem na to jest tekst znanego dziennikarza, publicysty i absolwenta WSP Janusza Pawlikowskiego, który ukazał się niedawno w lokalnym dzienniku „Życie Częstochowskie”. Tak oto pisano o wybitnym profesorze:

„Od śmierci profesora minęło 15 lat, warto więc przy tej okazji przypomnieć młodszym rocznikom częstochowian jego postać. Prof. Edward Polanowski (1936 -1992) był absolwentem filologii polskiej WSP w Opolu, tam też uzyskał doktorat na podstawie pracy o ekspresjonizmie poznańskim, zaś pracę habilitacyjną na Uniwersytecie Warszawskim poświęcił życiu literackiemu Kalisza. Początkowo związany ze środowiskiem kaliskim, pracował w tamtejszym Studium Nauczycielskim i kierował jego Wydziałem Filologicznym. Ogromnie angażował się w życie kulturalno-literackie tamtejszej społeczności: opiekował się studenckim teatrem poezji, współorganizował historycznoliterackie sesje naukowe stworzył ekspozycję w Muzeum Marii Dąbrowskiej w Russowie. Był prezesem Towarzystwa Miłośników Teatru, sekretarzem jury Kaliskich Spotkań Teatralnych, prezesem tamtejszego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, recenzentem publikacji związanych z Kaliszem.

Do Częstochowy przeniósł się w 1972 r. W tutejszej WSP został kierownikiem Zakładu Literatury i Języka Polskiego, początkowo na pedagogice, wkrótce jednak doprowadził do utworzenia kierunku Filologia Polska, następnie Instytutu Filologii Polskiej i został jego dyrektorem. Od 1973 r. na uczelni był prodziekanem Wydziału Pedagogicznego, następnie

Zaproszenie

dziekanem Wydziału Humanistyczno-Pedagogicznego, prorektorem ds. Nauczania i Wychowania, zaś od 1984 do 1990 r. rektorem. I tu silnie wszedł w środowisko kulturalne: został członkiem Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza, prezesem Towarzystwa Kultury Teatralnej, działał w Częstochowskim Towarzystwie Naukowym – przez pewien czas był nawet jego wiceprezesem.

W jego dorobku naukowym znalazło się ponad 200 prac, wypromował liczne prace magisterskie, prowadził zajęcia ze studentami m.in. poświęcone literaturze pozytywizmu. Kierował także pracownią Słownika biograficznego Wielkopolski Południowo-Wschodniej. Tu, w Częstochowie tworzył grupę naukowców, którzy zbadaliby życie kulturalne w okresie przełomu XIX i XX wieku.

Pasje literackie nie były jedynymi jego pasjami. Prof. Julian Maliszewski w jednym z artykułów wspomnieniowych pisał, że jeszcze w czasach gimnazjalnych grywał na akordeonie, później na fortepianie.

Został uhonorowany licznymi odznaczeniami: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Kalisz zdążył nadać mu również Honorowe Obywatelstwo, a w 1996 jego imieniem nazwał jedną z ulic.

To kontynuacja pięknej tradycji nadawania imion znaczących postaci życia naukowego Akademii uczelnianym pomieszczeniom i instytucjom. Przypomnimy, że w ten sposób zostali uhonorowani prof. Stefan Folaron i Stanisław Podobiński — redaktor naczelny Wydawnictwa WSP.”

Ewa Palus – córka profesora Edwarda Polanowskiego, oraz profesor Zygmunt Bąk, prorektor ds. rozwoju AJD, fot.: arch.

RABIN ŚPIEWAŁ W AJD

Rabin Burt Schuman, fot.: arch.

„Judaizm progresywny” – to temat wykładu, jaki przedstawił 15 listopada 2007 roku rabin Burt Schuman z Beit Warszawa – Towarzystwa Kultury Żydowskiej. Judaizm progresywny powstał w końcu XIX wieku w Niemczech. W Polsce, w dwudziestoleciu międzywojennym, był reprezentowany w większych ośrodkach raczej położonych w pobliżu granicy polsko-niemieckiej, takich jak: Gdańsk, Poznań czy Wrocław. Jest to bardzo postępowy i otwarty na zmiany i zmieniającą się rzeczywistość odłam judaizmu. Dopuszcza m. in. do sprawowania przez kobiety funkcji rabina.

Sam wykład zaczął się dość niecodziennie – zgromadzeni na sali wykładowej studenci i pracownicy AJD mogli wysłuchać piosenek śpiewanych przez rabina Schumana w języku jidisz. Rabin przyjechał do Polski z USA (choć jego korzenie wywodzą się z Galicji). Choć jest w Polsce stosunkowo krótko, to do zgromadzonych w auli mówił w języku polskim uzupełnianym językiem angielskim. Sam wykład odbył się już w języku angielskim, co było podwójną korzyścią dla słuchaczy: poznali, czym jest judaizm progresywny i przy okazji mieli okazję sprawdzenia swej znajomości języka angielskiego.

Marek Makowski

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA

WYMIAR WSPÓŁCZESNEGO DORADZTWA ZAWODOWEGO W POLSCE I NA ŚWIECIE

„Doradca zawodowy – okopany konserwatysta, anachroniczny szkodnik społeczny, czy pomocną dłoń wyciągający spolegliwy opiekun?” – to tytuł jednego z pierwszych wystąpień prof. dra hab. Józefa Kargula na Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Wymiar współczesnego doradztwa zawodowego w Polsce i na świecie”. Konferencja została zorganizowana przez Zakład Doradztwa Zawodowego Wydziału Pedagogicznego oraz Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych RP. Poświęcona ona była pamięci inicjatorce Zakładu Organizacji i Pedagogiki Pracy Wyższej Szkoły Pedagogicznej (obecnie Zakładu Doradztwa Zawodowego Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie) – prof. dr hab. Wandzie Rachalskiej. Konferencja ta została połączona z obchodami 100 – lecia poradnictwa zawodowego w systemie edukacji.

Spotkanie teoretyków oraz praktyków zajmujących się problematyką doradztwa zawodowego miało miejsce w Złotym Potoku w dniach 15 – 17 października 2007 roku, w pięknej miejscowości oddalonej o 30 km od Częstochowy. Na konferencję przybyło wielu znakomitych gości, specjalistów zajmujących się problematyką doradztwa zawodowego, o których w dalszej części tekstu. Osobami, które otwierały konferencję, był prof. dr hab. Stefan M. Kwiatkowski, dr Andrzej Margasiński, dr Gertruda Wieczorek oraz mgr Grażyna Sołtysińska. Podczas rozpoczęcia obrad uczczono minutą ciszy pamięć prof. dr hab. Wandy Rachalskiej. O wspaniałej osobowości Pani Profesor w ciepłych słowach wyrażała się dr Władysława Brzozowska.

Konferencja została podzielona na sekcje, których kolejne tematy brzmiały następująco: Historyczne uwarunkowania współczesnego poradnictwa zawodowego; Poradnictwo zawodowe na świecie; Poradnictwo w życiu zawodowym; Europejskie wyzwania dla polskiego poradnictwa zawodowego; Nowe nurty w poradnictwie zawodowym; Kwalifikacje zawodowe; Ilość czy jakość w poradnictwie zawodowym? Przewodniczącymi poszczególnych sekcji była prof. dr hab. Barbara Baraniak, prof. dr hab. Magdalena Piorunek, prof. dr hab. Stefan M. Kwiatkowski, prof. dr Bernd – Joachim Ertelt, prof. dr hab. Józef Kargul, prof. dr hab. Zygmunt Wiatrowski prof. dr hab. Zdzisław Wołk oraz prof. dr hab. Ryszard Parzęcki.

W trakcie pierwszego dnia konferencji przedstawiono tradycje polskiego poradnictwa zawodowego w systemie edukacji oraz przedstawiono funkcjonowanie doradztwa zawodowego na świecie, posługując się przykładem m.in. Niemiec. Następnie poruszono tematykę orientacji poradnictwa i doradztwa zawodowego w kontekście całościowego rozwoju i dochodzenia do kariery zawodowej oraz przemian w polskim poradnictwie kariery i oblicza kariery zawodowej. Dr Andrzej Margasiński, dziekan Wydziału Pedagogicznego, stwierdził, że „ciężkie czasy czekają na doradców zawodowych”. Spowodowane jest to m.in. tym, że Polska będzie musiała sobie radzić z wielkim niedoborem pracowników w różnych branżach. Przyczyną są wyjazdy młodych Polaków i nie tylko do pracy za granicę. Koniec pierwszego dnia konferencji to m.in. umiejętności oraz kompetencje komunikacyjne doradcy zawodowego.

Drugi dzień konferencji to prelekcje i dyskusje dotycząca poradnictwa zawodowego w kontekście europejskiego rynku pracy – głos na ten temat zabrał prof. dr hab. Stefan M. Kwiatkowski. Wiele emocji wśród prelegentów konferencji, wzbudziło wystąpienie mgr Izabeli Pyszkowskiej i mgr Roberta Fleischera, którego temat brzmiał: Edukacja europejska i konsumencka w aspekcie poradnictwa zawodowego. Bardzo ciekawym głosem w dyskusji była informacja mgra Włodzimierza Trzeciaka o działaniu Ogólnopolskiego Forum Poradnictwa Zawodowego. W kolejnych sesjach tematyka dotycząca poradnictwa zawodowego była coraz bardziej uszczegóławiana. Pojawiły się ciekawe prelekcje nt. etycznych problemów współczesnego poradnictwa w tranzycji oraz przedstawiono krajowe standardy kwalifikacji zawodowych. Mgr Olga Łodyga przedstawiła nowoczesny sposób spojrzenia na doradztwo zawodowe i omówiła zdalne doradztwo zawodowe – jako doświadczenie z osobistych praktyk w pracy z osobami niepełnosprawnymi w jednej z warszawskich

fundacji. Z pewnością tyłu ma przeciwników co zwolenników ten sposób doradztwa, m.in. spowodowane jest to tym, że znaczna część poradnictwa zawodowego odbywa się w tym przypadku za pomocą nowoczesnych technologii informatycznych. Rzadko poruszanym tematem w literaturze jest poradnictwo zawodowe w środowisku wojskowym – tę kwestię obszernie przedstawił mgr Zbigniew Popielski. Dowodem na to, jak popularne staje się poradnictwo zawodowe, może być fakt, że powstają na wielu uczelniach studia podyplomowe z tego zakresu – i do tego finansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. O projekcie Dolnośląskiej Szkoły Wyższej Edukacji opowiedziała mgr Monika Siurdyban. Profesjonalnego przygotowania nie dało się nie zauważyć w wystąpieniu mgra Wojciecha Krefta, który oprócz krótkiego, aczkolwiek ciekawego wystąpienia, przekazał każdemu z uczestników konferencji wiele ciekawych materiałów dydaktycznych, dotyczących m.in. powstającego Centrum Metodycznego.

Trzeci dzień konferencji to zwiedzanie Jasnej Góry oraz spotkanie z JM Rektorem Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, prof. dr. hab. Januszem Berdowskim. Międzynarodową konferencję naukową nt. doradztwa zawodowego podsumował prof. dr. hab. Józef Kargul. Zaplanowano wydanie materiałów pokonferencyjnych, w których znajdują się wystąpienia z konferencji. Refleksją po bardzo udanej konferencji może być pewien niedosyt tego typu spotkań, które powinny odbywać się o wiele częściej. Spotkania z autorytetami, wzajemna wymiana doświadczeń z pewnością wzbogaca warsztat pracy każdego doradcy zawodowego. Obserwując żywe zainteresowanie podczas konferencji, wiele rozmów, dyskusji, należy wierzyć, że prędko dojdzie do organizacji kolejnej, II Międzynarodowej Konferencji Naukowej.

Lukasz Bednarczyk

XIII INTERNATIONAL SEMINAR ON PHYSICS AND CHEMISTRY OF SOLIDS 10–13 JUNE 2007, USTRON, POLAND

13 MIĘDZYNARODOWE SEMINARIUM FIZYKI I CHEMII CIAŁA STAŁEGO

13 Międzynarodowe Seminarium Fizyki i Chemii Ciała Stałego odbyło się w dniach 10-13 czerwca 2007 w Ustroniu Śląskim w Beskidzie. Krótka historia seminariów. Na mocy porozumienia zawartego między Uniwersytetem Lwowskim a (wówczas) Wyższą Szkołą Pedagogiczną w Częstochowie co roku, naprzemiennie organizowane są Seminarium Fizyki i Chemii Ciała Stałego na Ukrainie (poza jednym przypadkiem) we Lwowie i w Polsce (w wielu ośrodkach, ale w większości w Złotym Potoku). Materiały seminariów ukazywały się w Vistniku Lvivkovo Univesiteta, Seria Fizyczna (strona ukraińska) i Zeszytach Naukowych WSP, później w Pracach Naukowych Akademii im. Jana Długosza, Seria Chemia i Ochrona Środowiska (strona polska).

Tegoroczne seminarium było trochę inne od poprzednich. Wzięło w nim udział ponad 70 uczestników z różnych ośrodków akademickich w Polsce i na Ukrainie. Po raz pierwszy, ze względu na taką liczbę uczestników, zorganizowano dwie równoległe sesje fizyczną i chemiczną. Wśród zaproszonych wykładowców byli: członek Polskiej Akademii Nauk, profesor Roman Micnas (Uniwersytet Adama Mickiewicza i Instytut Fizyki Molekularnej Polskiej Akademii Nauk, Poznań), profesor Jacek Kossut (dyrektor Instytut Fizyki Polskiej Akademii Nauk, Warszawa), profesor Józef Spałek (Instytut Fizyki, Uniwersytet Jagielloński).

Seminarium zorganizowano w Ustroniu Śląskim, ponieważ bardzo miły Zajazd „Kmicic” w Złotym Potoku nie mógł obsłużyć seminarium. Materiały seminarium, po recenzjach, ukazały się w *Journal of Physics: Conference Series*, Vol. 79, 2007 (43 prace) na początku października 2007, adres internetowy czasopisma: <http://www.iop.org/EJ/journal/conf>. Na czele komitetu doradczego stali: profesor Janusz Berdowski (strona polska) – przewodniczący, profesor Ivan Vakarchuk (strona ukraińska) – wiceprzewodniczący. Na czele komitetu organizacyjnego: profesor Michał Wieczorek (dziekan Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego), dr Piotr Brągiel – sekretarz.

Wojciech Gruhn

SEMINARIUM WYDZIAŁU MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZEGO AKADEMII
IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE

FIZYKA PÓŁPRZEWODNIKÓW – HISTORIA I PERSPEKTYWY

17 października 2007 odbyło się Seminarium Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego, na którym członek Polskiej Akademii Nauk prof. dr hab. Robert R. Gałązka z Instytutu Fizyki PAN w Warszawie wygłosił wykład *Fizyka półprzewodników – historia i perspektywy*.

Krótkie streszczenie wykładu: Historia fizyki półprzewodników jest znacznie krótsza od historii innych grup ciał stałych, jak np. metale czy materiały magnetyczne. Formalnie można uznać rok 1931 i publikację A. H. Wilsona za początek ery półprzewodników. Faktyczny rozwój fizyki półprzewodników nastąpił po 1950 r. i wiąże się z odkryciem tranzystora w 1948 r. W wykładzie zostały omówione wybrane zagadnienia związane ewolucją badań fizyki półprzewodników, stanem obecnym i perspektywami na przyszłość. Wykładowca wskazał aktualne trendy w badaniach zjawisk fizycznych i technologii materiałowej. Szczególna uwaga została zwrócona na układy niskowymiarowe i zjawiska zależne od spinu. Wykład prezentował osobiste poglądy autora na wymienione problemy. W badanie półprzewodników duży wkład wniósł profesor Gałązka. Odkrył i zapoczątkował badania półprzewodników półmagnetycznych (nazwa wprowadzona także przez profesora Gałązkę). Kolega profesora z Instytutu Fizyki PAN w Warszawie, także członek Polskiej Akademii Nauk prof. dr hab. Tomasz Dietl bada półprzewodniki, w tym półprzewodniki półmagnetyczne i również posiada duże osiągnięcia.

Na XXXIX Zjeździe Fizyków Polskich, (9-14 wrzesień 2007, Szczecin) w pierwszym dniu obrad 10 września 2007 profesor Gałązka otrzymał Medal Mariana Smoluchowskiego za całokształt swojej pracy naukowej przyznany przez Polskie Towarzystwo Fizyczne. Laureat wygłosił wykład **Fizyka półprzewodników – historia i perspektywy**. Rozszerzoną i zmodyfikowaną wersję tego wykładu profesor wygłosił na Seminarium w Akademii Jana Długosza (było to wspólne Seminarium Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego i Częstochowskiego Oddziału Polskiego towarzystwa Fizycznego).

Po wykładzie profesor Gałązka był w planetarium na pokazach, które bardzo mu się podobały. Odbył przy tym długą rozmowę z dr. Bogdanem Wszółkiem na temat pokazów oraz ilości osób odwiedzających planetarium.

Prof. dr hab. Robert R. Gałązka i dr Wojciech Gruhn, fot.: arch

50 LAT ERY KOSMICZNEJ

7 października 1957 z kosmodromu Bajkonur (ZSRR) została wystrzelona rakietą R7, która umieściła na orbicie pierwszego sztucznego satelitę Ziemi o nazwie Sputnik 1, rozpoczynając erę kosmiczną. We słowie wstępnym przed wykładem wymieniał wkład profesora Gałązki w badanie materiałów w stanie mikrogravitacji. Profesor wspominał o tym na wykładzie i omówił szerzej w czasie dyskusji. Dużo ciekawych rzeczy profesor opowiedział mi w czasie rozmowy.

Krótką historią polskich eksperymentów w kosmosie. Eksperymenty w kosmosie, w stanie mikrogravitacji realizowane były przez Mirosława Hermaszewskiego – pierwszego polskiego kosmonautę. Projekt eksperymentów naukowych, jakie miały być zrealizowane na pokładzie stacji Salut 6 przedstawiony przez profesora Gałązkę został przyjęty do realizacji. Na jego realizację profesor Gałązka i jego zespół mieli dwa lata. W projekcie tym stopione na ziemi próbki stopu półprzewodnikowego tellurku rtęci i tellurku kadmu (Hg Cd Te) miały być ponownie częściowo stopione w temperaturze 800°C , a następnie stopniowo rekrytalizowane ze zmiennym czasem wzrostu kryształu. Próbkę były umieszczone w ampułkach z kwarcu, a te z kolei w ampułkach metalowych. Strona radziecka obawiała się, że podgrzane do wysokiej temperatury opary rtęci mogą rozerwać ampułki powodując zatrucie kosmonautów (opary rtęci są bardzo trujące dla człowieka), dlatego zażądano, by ampuły metalowe wytrzymały ciśnienie do 30 atm. By to osiągnąć, ampuły metalowe były „spawane” w próżni wiązką elektronów. „Spawane” w cudzysłowie, ponieważ wiązka elektronów powodowała stopienie się brzegów materiału, który zlewał się. Żadnego innego metalu w takim spawie nie było. Dokładność połączenia była tak duża, że z trudem dawało się rozróżnić miejsce połączenia. Wymagało to współpracy z Instytutem Techniki Próżniowej i Instytutem Lotnictwa. Badania wykazały, że ampuły metalowe wytrzymały ciśnienie powyżej 100 atm. Ampuły zostały przekazane stronie radzieckiej w Moskwie. Do stacji Salut 6 zabrała je załoga Sojuza 30: Piotr Klimuk (strona radziecka) i Mirosław Hermaszewski (Polak). Po starcie z Bajkonuru Sojuz 30 doleciał w ciągu dwóch dni do Salut 6. Po połączeniu ampuły przeniesiono na stację Salut 6 i przez pięć dni wykonywano eksperymenty. Stopienie próbek odbywało się w specjalnym piecu umieszczonym w Salucie 6. Piec znajdował się w specjalnej komorze, która posiadała dwoje drzwi. Próbkę wkładano przez pierwsze, szczelnie zamykano i otwierano drugie do otwartego kosmosu. Ampuły z przetopionym materiałem załoga Sojuza 30 zabrała na Ziemię. Profesor Gałązka w czasie lotu przebywał w Ośrodku Kontroli Lotów 40 km od Moskwy.

Krótkie dane o locie: Orbita: kąt nachylenia orbity $i = 51,64^{\circ}$, perygeum – 195 km, apogeum – 244 km. Przebieg lotu: start 27.06.1978 o 15:27:21,072 z wyrzutni LC1 kosmodromu Bajkonur. Połączenie z kompleksem Salut 6/Sojuz 29, 28.06.1978 o 17:07:50. Odłączenie od Salut 6 05.07.1978 o 10:14:50. Lądowanie 05.07.1978 o 13:30:20 300 km na wschód od Celinogradu. Czas lotu statku: 7d 22h 02m 59s.

W czasie dyskusji padło pytanie: co zostało z tych eksperymentów? Profesor odpowiedział, że chociaż eksperyment przebiegał zgodnie z przewidywaniami, to jednak ten eksperyment oraz inne eksperymenty krystalizacji materiałów w kosmosie wskazały na naszą niewiedzę o wielu zjawiskach, jakie towarzyszą otrzymywaniu takich materiałów. Projekty otrzymywania nowych materiałów w kosmosie nie uwzględniały istnienia wielu zjawisk, które na ziemi nie mają istotnego znaczenia, a w kosmosie stają się bardzo istotne. Jednocześnie nastąpił ogromny postęp w otrzymywaniu materiałów półprzewodnikowych i innych na Ziemi. Czy oznacza to, że badania były nieudane lub niepotrzebne? Absolutnie nie. **Bez tych eksperymentów nie wiedzielibyśmy o tym, jak są to złożone i trudne do badania procesy.** I to jest niewątpliwe osiągnięcie profesora Gałązki i jego współpracowników.

I jeszcze jedno: po 18 latach od lotu Hermaszewskiego, w latach 90 do profesora Gałązki zwróciła się zwróciła Amerykańska Agencja Kosmiczna NASA z prośbą o konsultacje. Na koszt strony amerykańskiej profesor Gałązka miał wykład w Huntsvill w stanie Alabama. Po ponadgodzinnym wykładzie profesor odpowiadał przez ponad godzinę na pytania naukowców amerykańskich. Naukowcy ci, bardzo dobrze znający eksperymenty Syrena 1 i Syrena 2, chcieli się dowiedzieć różnych szczegółów technicznych, ponieważ sami w 20 lat po profesorze Gałązce przystąpili do realizacji krystalizacji materiałów trójskładnikowych w warunkach mikrogravitacji. To dowód wartości eksperymentów Syrena 1 i Syrena 2. Profesor Gałązka zrealizował w kosmosie jeszcze eksperyment Syrena 3, z tym że załogę stacji Salut 6 stanowili sami kosmonauci radzieccy.

Było to trzecie seminarium profesora Roberta R. Gałązki w Akademii Jana Długosza. Pierwsze odbyło się 28 listopada 2003 roku (wówczas Wyższa Szkoła Pedagogiczna). Wykład **Długozasięgowe oddziaływania magnetyczne**. Profesor omówił oddziaływania magnetyczne opisywane za pomocą teorii RKKY (od nazwisk twórców Ruderman, Kittel, Kasuya, Yosida) oraz inne oddziaływania magnetyczne, do których nie ma obecnie poprawnej teorii. Oddziaływania te są istotne

przy wyjaśnianiu sprzężenia magnetycznego pomiędzy niezwykle cienkimi warstwami metali magnetycznych rozdzielonych warstwą metali niemagnetycznych. Układy takie, wytwarzane metodą epitaksji molekularnej, nazywane są supersieciami, a jedna warstwa składa się z kilku do kilkunastu warstw atomowych. Przykładami supersieci są układy żelazo/mangan/żelazo (Fe/Mn/Fe) czy kobalt/miedź/kobalt (Co/Cu/Co), czy supersieci półprzewodnikowe. Profesor Gałązka pierwszy zaproponował i rozpoczął badania nad półprzewodnikami półmagnetycznymi (nazwa także wprowadzona przez Profesora). (RES AKADEMICAЕ Nr 1/2005, s. 37-39). Drugi wykład profesora Gałązki był 15 kwietnia 2005 roku (Światowy Rok Fizyki i pierwszy rok Akademii im. Jana Długosza). Temat **48 lat ery kosmicznej**. (RES AKADEMICAЕ Nr 1/2005, s. 37-39 oraz *POSTĘPY FIZYKI*, Tom 56, Zeszyt 6, s. 283, 2005).

Na zakończenie seminarium wspominałem o dwóch wykładach: 31 marca 2006 r. **Zwykły, nadzwyczajny, gigantyczny, kolosalny i co dalej – monstrualny? Rzecz o zjawiskach magnetooporowych**, prof. dr hab. Henryk K. Lachowicz, Instytut Fizyki Polskiej Akademii Nauk Warszawa (RES AKADEMICAЕ Nr 1/2006, s. 42 oraz *POSTĘPY FIZYKI*, Tom 57, Zeszyt 5, s. 199, 2007) oraz 14 marca 2007 r. **Spintronika w gromadzeniu i przetwarzaniu informacji**, prof. dr hab. Tomasz Stobiecki, Katedra Elektroniki Akademii Górniczo-Hutniczej im. St. Staszica, Kraków (RES AKADEMICAЕ Nr 1/2007, s. 18-20). W pierwszym wykładzie profesor Lachowicz omówił odkrycie i badanie zjawiska gigantycznego magnetooporu oraz jego wykorzystanie. W drugim profesor Stobiecki omówił zjawisko spintroniki bazujące na gigantycznym magnetooporze. W roku 2007 Nagodę Nobla otrzymali Peter Grünber (Niemcy) i Albert Fert (Francja) za odkrycie i badanie gigantycznego magnetooporu. Oba seminaria idealnie „wstrzeliły” się w tematykę noblistów.

Profesorowi Robertowi R. Gałązce bardzo dziękuję za przyjazd do Częstochowy i wygłoszenie wykładu mimo bardzo napiętego kalendarza.

Wojciech Gruhn

KONFERENCJA INSTYTUTU HISTORII KSIĘSTWO WARSZAWSKIE W HISTORII I TRADYCJI NAPOLEOŃSKIEJ (1807–2007)

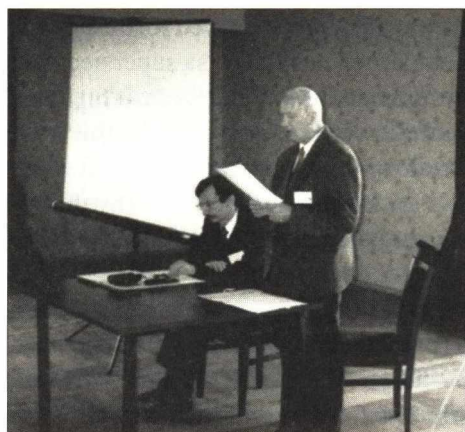
Zbliżająca się dwusetna rocznica utworzenia Księstwa Warszawskiego zainspirowała środowisko historyków Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie do zorganizowania Międzynarodowej Konferencji Naukowej poświęconej temu wydarzeniu.

Realizacją tego przedsięwzięcia zajęły się Zakład Historii XIX Wieku wraz z Zakładem Metodologii Historii i Archiwistyki, z Instytutu Historii wspomnianej powyżej Akademii, przy współpracy ze Stowarzyszeniem Sympatyków Księstwa Warszawskiego. Sekretarzem naukowym konferencji została dr Katarzyna Bucholc-Srogosz. Patronat honorowy objęli Rektor Akademii im. J. Długosza – prof. dr hab. Janusz Berdowski oraz Prezydent Miast Częstochowy – dr inż. Tadeusz Wrona.

Tematem konferencji było *Księstwo Warszawskie w historii i tradycji napoleońskiej (1807–2007)*. Zjawisko, które kryje się pod nazwą „Księstwo Warszawskie”, było niejednokrotnie przedmiotem analiz i rozważań naukowych. Mimo to zagadnienie dziedzictwa zarówno Księstwa, jak i epoki napoleońskiej pozostaje nadal otwarte, niezmiennie pobudza do refleksji i polemik. Można powiedzieć, że historia dążenia narodu polskiego do

Uczestnicy konferencji o Księstwie Warszawskim, fot.: arch.

Wystąpienie prof. Bartłomieja Szynclera,
fot.: arch.

samodzielności, do pełni praw obywatelskich nierozzerwalnie związana jest z dziełem i legendą „Cesarza Francuzów”, a „napoleońska epoka” stała się nieodłączną częścią kultury polskiego narodu. Dlatego też – w trakcie obrad – podjęto zagadnienia wpływu tradycji napoleońskiej na polityczno-społeczno-kulturowe oblicze społeczeństw i narodów europejskich, przede wszystkim zaś na myśl, literaturę, sztukę, duchowość i wszystko to, co jednoczyło społeczeństwo polskie do walki o zachowanie swej tożsamości. Wystąpienia na Konferencji mieli wyśmienici znawcy epoki napoleońskiej z polskich ośrodków naukowych. Wymienić tu należy przede wszystkim Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Jagielloński, KUL, Uniwersytet Opolski, Uniwersytet Zielonogórski. Podczas obrad poruszane były zagadnienia związane z: wojskowością, polityką, ustrojem, oświatą, kwestiami społecznymi oraz historiografia epoki.

Konferencja została zorganizowana w dniach **12–14 września 2007 roku** w ośrodku wypoczynkowym „Orle Gniazdo” w Hucisku, koło Częstochowy.

Materiały pokonferencyjne zostaną opublikowane przez Wydawnictwo im. Stanisława Podobińskiego działające przy naszej Akademii. Publikacja ta ukaże się już wkrótce, taki krótki okres organizatorzy zawdzięczają wsparciu finansowemu, jakie otrzymali od władz Miasta Częstochowy.

dr Katarzyna Bucholc-Srogosz

KONFERENCJA INSTYTUTU NAUK POLITYCZNYCH O BEZPIECZEŃSTWIE

„Zewnętrzne i wewnętrzne determinanty bezpieczeństwa Polski w XX wieku” – to temat konferencji naukowej, która odbyła się w dn. 11-12 października 2007 roku.

Celem, jaki przyświecał jej organizatorom, było zebranie informacji dotyczących bezpieczeństwa Polski, jej sąsiadów, oraz czynników mających wpływ na kształtowanie bezpieczeństwa. Chociaż XX wiek już za nami, wydarzenia z minionego stulecia mają wciąż wpływ na dzisiejsze stosunki międzynarodowe, w tym na rozkład sił politycznych na kontynencie. W programie konferencji znalazło się wiele aktualnych tematów, które są obecnie przedmiotem dyskusji i zainteresowania szerokich rzesz społeczeństwa. Tematyka wystąpień i poświęcona była m.in: obecności polskich wojsk

w Iraku i Afganistanie, członkostwu Polski w NATO czy zagadnieniom związanym z powstaniem i działaniem tarczy przeciwrakietowej. - Planujemy wydanie pracy, która będzie podsumowaniem obrad. Mam nadzieję, że spotka się z dużym zainteresowaniem, nie tylko ze strony politologów czy historyków, ale również innych osób interesujących się sytuacją międzynarodową w XX wieku - tłumaczy prof. Tadeusz Panecki, prorektor ds. Nauki AJD.

Pracownicy Instytutu Nauk Politycznych liczą, że tematem uda się zainteresować naukowców z innych uczelni - uniwersytetów: warszawskiego, wrocławskiego, łódzkiego, śląskiego oraz Akademii Obrony Narodowej. Ma to zaowocować wspólnymi badaniami nad tematem oraz popularyzacją już zgromadzonych informacji.

Uczestnicy Konferencji INP, fot.: arch.

Marek Makowski

I OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA WSPÓŁCZESNE PROBLEMY W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

I Ogólnopolska Konferencja organizowana przez INSTYTUT ADMINISTRACJI Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie stanowiła forum wymiany poglądów na temat współczesnych problemów w administracji publicznej w wybranych aspektach jej działalności i funkcjonowania.

W dniach 25-26 października 2007 r. odbyła się I Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Współczesne problemy w administracji publicznej”. Organizatorem konferencji był Instytut Administracji AJD. Skład komitetu organizacyjnego konferencji stanowili: prof. dr hab. Paweł Chmielnicki, prof. dr hab. Marek Lubelski, prof. dr hab. Anna Pikulska-Radowska, prof. dr hab. Tadeusz Szulc, dr Krzysztof Winiarski i mgr Ewa Książek. Udział w konferencji wzięli: przedstawiciele Instytutu Administracji AJD, Instytutu Zarządzania i Marketingu AJD, Wydziału Pedagogicznego AJD, Akademii Podlaskiej w Siedlcach, Uniwersytetu w Białymstoku, Uniwersytetu Łódzkiego, Politechniki Częstochowskiej, a także praktycy związani z funkcjonowaniem samorządu terytorialnego: mgr Halina Rozpondek i mgr Aleksandra Olszewska.

Obrady składały się z trzech części, którymi moderatorami byli: dr Krzysztof Winiarski, prof. dr hab. Paweł Chmielnicki i prof. dr hab. Tadeusz Szulc. Uroczystego otwarcia konferencji dokonali: dr Krzysztof Winiarski (dyrektor Instytutu Administracji), prof. dr hab. Paweł Chmielnicki (z-ca dyrektora Instytutu Administracji ds. Nauki) oraz prof. dr hab. Andrzej J. Zakrzewski (dziekan Wydziału Filologiczno-Historycznego). Referat wprowadzający wygłosiła mgr Halina Rozpondek (poseł RP) pt. „Służba cywilna w administracji publicznej”.

Patronat medialny nad konferencją sprawował miesięcznik „Przegląd Prawa Publicznego” (wyd. LexisNexis), w którym zostanie opublikowana szersza wersja sprawozdania z konferencji.

Wygłoszone referaty zostaną opublikowane w pracy zbiorowej pt. „Współczesne problemy w administracji publicznej”, natomiast streszczenia referatów w Zeszytach Naukowym Instytutu Administracji – „Gubernaculum et Administratio”.

Duże zainteresowanie związane z problematyką i funkcjonowaniem administracji publicznej wśród przedstawicieli nauki (prawa, ekonomii, zarządzania) i praktyków (posłów, samorządowców, administratywistów i in.) będzie owocować kolejnymi seriami spotkań naukowych na skalę ogólnopolską i międzynarodową w kolejnych latach działalności Instytutu Administracji.

Ewa Książek

*Uczestnicy I sesji konferencji,
fot.: E. Książek*

NASZE SPOTKANIE Z ASTRONAUTKĄ

Każdego roku początek października dla środowisk akademickich jest czasem uroczystych inauguracji i tworzenia ładu zewnętrznego na kolejny sezon wytężonej aktywności.

W takim okresie trudniej jest zauważyć zdarzenia zachodzące poza macierzystą uczelnią, nawet jeśli te mają najwyższy wymiar ogólnoludzki.

Jedna z największych przygód ludzkości, jaką jest podbój kosmosu, świętowała 4 października swoje 50-lecie! Pół wieku temu Związek Radziecki z powodzeniem wystrzelił pierwszego sztucznego satelitę Ziemi – Sputnik 1. Dzisiaj mówimy, że rozwój astronautyki w największym stopniu wpływa na losy świata i najszybciej prowadzi do poprawy warunków egzystencji mieszkańców Ziemi. O prawdziwości takiego stwierdzenia mieliśmy wspaniałą okazję przekonać się podczas spotkania z amerykańską astronautką w Krakowie w dniu 5 października.

Konsulat USA w Krakowie oraz Wydział Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej Uniwersytetu Jagiellońskiego zorganizowały spotkanie z dr Shannon Lucid, najbardziej doświadczoną astronautką USA. W swojej prezentacji, pod przetłumaczonym tytułem „Eksploracja kosmosu – powinność czy konieczność”, dr Lucid dzieliła się wrażeniami z jej 5 pobytów w kosmosie, w tym z kilkumiesięcznej wizyty na stacji orbitalnej MIR. W uzupełnieniu wypowiedzi astronautki przedstawiciel NASA John Hall w oddzielnej prezentacji przybliżył naukowe, gospodarcze i polityczne aspekty dalszego rozwoju astronautyki. Klimat i przesłanie wypowiedzi prelegentów oddaje

trafnie zdanie wypowiedziane kiedyś przez Stephena Hawkinga: „Przetrwanie gatunku ludzkiego zależy od jego zdolności do odkrywania nowych miejsc zamieszkania we Wszechświecie”.

Na spotkanie zostałem zaproszony przez Konsulat Amerykański i władze UJ. Uzyskałem też zgodę na zabranie z sobą kilku członków Sekcji Astronomicznej Częstochowskiego Towarzystwa Naukowego działającej w Instytucie Fizyki AJD. W zatłoczonej ponad wyobrażalne granice sali Niewodniczańskiego w Instytucie Fizyki UJ w czasie prezentacji panował klimat niesamowitej powagi i najgłębszego zainteresowania poruszonymi problemami. Pytania słuchaczy do astronautki nie miałyby chyba końca, gdyby nie ingerencja odpowiednich służb. Dla swojej grupy postarałem się o przywilej specjalnego potraktowania. Przez ponad 10 minut Shannon i John rozmawiali z nami, dawali pamiętki i opatrywali je autografami, w końcu bardzo chętnie pozowali do wspólnych zdjęć.

Zdjęcie załogi na lot STS-76 wahadłowca Atlantis (22-31.03.1996) do stacji orbitalnej MIR. Dr Shannon Lucid (w środku), z wykształcenia biochemik, pozostała na stacji na okres 188 dni. Nikt poza Rosjanami nie przebywał jeszcze w kosmosie tak długo.

Otrzymaliśmy kopie ich prezentacji, zachętę do odwiedzenia internetowych stron NASA, a także zaproszenie do Centrum Lotów Kosmicznych USA.

W oparciu o zdobyte materiały nasza Sekcja Astronomiczna wykonała gazetkę poświęconą astronautyce i umieściła ją po drodze do planetarium. Jest to bodajże najlepsze w Częstochowie miejsce dla prezentowania tego rodzaju treści. To, co przedstawiamy na sensach w przytłaczającej większości jest zasługą rozwoju astronautyki na przestrzeni ostatnich 50 lat. Dodatkowo cyfrowa technologia prezentacji obrazów 3D, stosowana w naszym planetarium, odśłania, na jakiej zasadzie już w niedalekiej przyszłości, dzięki rozwojowi satelitarnych technik telekomunikacyjnych, będzie działać globalna telewizja cyfrowa.

dr Bogdan Wszolek

*Członkowie Sekcji Astronomicznej podczas spotkania z astronautką.
Od lewej: Kamil Wszolek, Magdalena Żurawska, Magdalena szolek, Agnieszka Kuźmierz, Artur Kuźmierz, Shannon Lucid, Bogdan szolek, John Hall, Marek Nowak i Karina Bączek (fot. Piotr Plaszczyk)*

WYRÓŻNIENIE DLA ASTRONOMA

Z okazji Światowego Dnia Turystyki 2007 Prezydent Miasta Częstochowy wyróżnił dr. Bogdana Wszółkę, adiunkta Zakładu Dydaktyki Fizyki i Astronomii AJD, **za inicjatywę powstania i organizację pierwszego w Polsce cyfrowego planetarium**. W uzasadnieniu czytamy, że funkcjonowanie planetarium w Częstochowie ma znaczenie nie tylko naukowe i edukacyjne, ale staje się także jedną z turystycznych atrakcji naszego miasta.

Gratulujemy wyróżnienia!

Marek Makowski

*Prezydent Częstochowy Dr Tadeusz Wrona wyróżnia Dr. Bogdana Wszółkę podczas uroczystości w ratuszu miejskim,
fot.: A. Markowski*

Okladka nowej płyty

MUZYKA EUROPY

Przed kilkoma dniami dotarła do działu Promocji naszej uczelni nowa płyta CD z muzyką kompozytorów przełomu XIX i XX wieku – Klaudiusza Debussy'ego, Eryka Satie i Karola Szymanowskiego. Płyta została nagrana przez pracowników Instytutu Muzyki – Katarzynę Suską i Macieja Zagórskiego przy wykorzystaniu środków na badanie własne Uczelni. Nagrania dokonano w sali Częstochowskiej Filharmonii, a całość wydana została latem bieżącego roku przez Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”.

Słuchając utrwalonych na płycie kilkunastu pieśni na mezzosopran i fortepian, trudno nie zwrócić uwagi na ich różnorodność. Z jednej strony możemy wejść w refleksyjny i

spokojny klimat utworów młodego Klaudiusza Debussy'ego, z drugiej – w jego późnych utworach – mamy szansę śledzić grę barw fortepianu uzupełniającego głos wokalistki z jakże kolorowymi – także pod względem brzmienia języka – tekstami Paula Verlaine'a i Stéphane'a Mallarmé'go. Nic dziwnego, że utwory tej epoki obdarzono mianem impresjonistycznych.

Znajdujemy także na płycie nadzwyczaj proste, oparte na kilku motywach i harmoniach kompozycje Eryka Satie oraz wielkie dzieła Karola Szymanowskiego - *Święty Boże, Jestem i płaczę* oraz *Moja pieśń wieczorna*. Utwory Szymanowskiego, podobnie zresztą jak poezja Kasprzowicza, nie są jedynie „ładne”, jak często mówimy, oceniając muzykę. Dynamika dochodzi w nich prawie do krzyku, a w zestawieniu z poruszającym tekstem dotyka najgłębszych problemów egzystencji człowieka.

Zestawienie na jednej płycie tak różnych utworów było celowym zabiegiem, mającym pokazać różnorodność sztuki Europy sprzed stu lat. Sztuki wywodzącej się z największych tradycji romantycznych oraz poszukującej jednocześnie nowych dróg rozwoju.

Opr. Marek Makowski

NASZ ABSOLWENT

Inspektor Tadeusz Budzik,
fot.: arch.

Miło jest informować Czytelników „Res...” o różnych sukcesach środowiska związanego z naszą Akademią. Tym bardziej jest nam przyjemnie, gdy możemy szczyć się sukcesami naszych absolwentów. Jeden z nich zanotował inspektor Tadeusz Budzik, który objął stanowisko komendanta głównego Policji. Jak czytamy w jego CV, urodził się w 1962 r. Jest absolwent Europejskich Studiów Podyplomowych w zakresie problematyki przestępczości zorganizowanej.

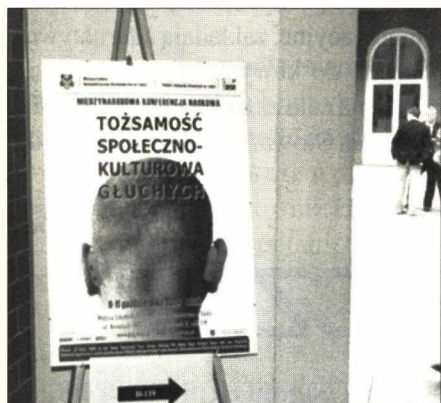
W policji pracuje od 1987 r. Służbę rozpoczął w Izbie Dziecka w Częstochowie. Od 1994 r. przez cały czas pełnił służbę w pionie kryminalnym.

Z okazji inauguracji nowego roku akademickiego insp. Tadeusz Budzik przysłał list gratulacyjny dla pracowników i studentów AJD.

Dziękujemy za pamięć i sympatyczny gest. Życzymy kolejnych sukcesów!

Marek Makowski

TOŻSAMOŚĆ SPOŁECZNO-KULTUROWA GŁUCHYCH

Plakat konferencji, fot.: arch.

W dniach 9 - 11 października 2007 roku studentki: Anna Szczechla i Aleksandra Sekret z IV roku Pedagogiki Społecznej i Terapii Pedagogicznej, wzięły udział w Międzynarodowej konferencji naukowej „Tożsamość społeczno- kulturowa głuchych” organizowanej przez Wyższą Szkołę Humanistyczno- Ekonomiczną w Łodzi oraz Polski Związek Głuchych Oddział Łódzki.

Referaty prelegentów dotyczyły aspektu psychologicznego, społecznego i lingwistycznego tożsamości społeczno- kulturowej głuchych oraz najnowszych kierunków działań w zakresie integracji społecznej i kulturowej w Polsce i w Europie. Do dyskusji zaproszono przedstawicieli wielu środowisk, w tym m.in. pedagogów, psychologów, socjologów, językoznawców, a także artystów oraz przede wszystkim przedstawicieli środowiska niesłyszących (13 spośród 28 prelegentów było osobami niesłyszącymi).

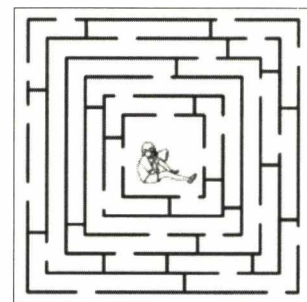
Konferencji towarzyszył II Europejski Festiwal Sztuki Osób Niesłyszących, w ramach którego organizowano wystawy fotografii i malarstwa artystów niesłyszących, przedstawienia teatralne, taniec migany i dyskotekę prowadzoną przez niesłyszących DJ'ów z Wielkiej Brytanii.

Spotkanie konferencyjne, w którym mogliśmy wziąć udział dzięki życzliwości i zrozumieniu dziekana Wydziału Pedagogicznego dr. Andrzeja Margasińskiego, było dla nas ważnym doświadczeniem poznawczym, w gronie psychologów, surdopedagogów, licznej reprezentacji osób głuchych i ludzi pracujących na rzecz tego środowiska. Jednocześnie umożliwiło zebranie materiałów źródłowych do przygotowywanej pracy magisterskiej o problemach adaptacji społecznej dzieci i młodzieży niesłyszącej i niedosłyszącej.

Anna Szczechla - Przewodnicząca Psychologicznego Koła Naukowego

PROJEKT STUDENTÓW PEDAGOGIKI

Studenci IV roku pedagogiki opiekuńczo-resocjalizacyjnej po warsztatach zorganizowanych przez Fundację Wspólna Droga będą organizować akcję „Dzieci na ulicy – pokażmy im świat”.

Logo projektu

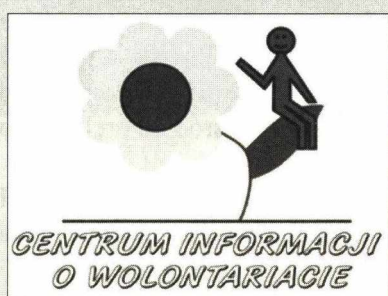
Zjawisko „dzieci ulicy” jest problemem pojawiającym się w każdym mieście. W związku z tym zorganizowana została przez Fundację Wspólna Droga ogólnopolska kampania społeczna „Dzieci na ulicy – pokażmy im świat”. Jednym z elementów akcji jest szkolenie dla pedagogów ulicznych z całej Polski. Ostatnim etapem szkolenia jest napisanie i zrealizowanie przez uczestników kursu projektu społecznego dla dzieci spędzających większość czasu na ulicy.

Również w Częstochowie zostanie przeprowadzony taki projekt. Jego wykonawcami jest grupa studentów IV roku pedagogiki opiekuńczo-resocjalizacyjnej: Karolina Bełkot, Anna Kowolik, Karolina Rakocz, Michał Borecki. Są to osoby przeszkolone w zakresie pracy z dziećmi wychowującymi się na ulicy, natomiast organizacją nadzorującą i koordynującą – Stowarzyszenie MONAR. Projekt „NIE JESTEŚ SAM” jest adresowany do dzieci w wieku 8–14 lat zamieszkujących Śródmieście Częstochowy (okolice Filharmonii) zagrożonych wykluczeniem społecznym. Termin jego realizacji jest zaplanowany na okres od stycznia do kwietnia 2008.

Praca pedagoga ulicznego polega na pełnieniu dyżurów, które oznaczają codzienne kontakty z podopiecznymi, rozmowy z ich rodzicami, rodzeństwem, wyjścia np. na lodowisko, basen, do kina itp. Realizatorzy będą przygotowywać posiłki dla podopiecznych. Dzięki uprzejmości właścicieli piekarni Musiorscy otrzymali na potrzeby projektu 60 bułek. Czynności podjęte przez pedagogów zakładają również kontakt ze szkołami, do których uczęszczają wychowankowie, oraz kontakt telefoniczny z dziećmi i ich rodzicami (w razie potrzeby będą oni mogli zadzwonić lub wysłać sms'a do dyżurujących).

Realizacja projektu jest wielką szansą dla miasta Częstochowa, a w szczególności dla rozwoju w tym mieście pedagogiki ulicznej skierowanej do dzieci. W mieście jest wiele instytucji zajmujących się ludźmi wykluczonymi ze społeczeństwa, żadna z nich nie zajmuje się jednak problematyką „dzieci ulicy”. Działania zamierzone są innowacyjne, zakładają alternatywną formę pomocy dzieciom i młodzieży. Z doświadczeń realizatorów wynika, że są dzieci, do których oferta instytucji organizujących czas wolny nie trafia, dlatego też postanowili przeprowadzić działania mające na celu aktywizację środowiska „dzieci ulicy”. Studenci zaangażowani w realizację projektu są pomysłodawcami stworzenia Stowarzyszenia Pedagogiki Alternatywnej, które ma promować nowatorskie metody pracy z dziećmi.

Karolina Rakocz

CENTRUM INFORMACJI O WOLONTARIACIE

ul. Waszyngtona 4/8,
pokój 310

środy: 18:30-20:00

czwartki 17:15-18:45.

Telefon: (034) 378 43 03

lub 0 607 557 895,

PRACA INACZEJ

W dobie wciąż rozwijającego się przemysłu oraz pogoni za pieniądzem, ale również w czasie niespotykanej dotąd konkurencji na rynku pracy, poszukiwane i pożądane są wszelkie sposoby, które mogłyby wzbudzić zainteresowanie naszym CV u ewentualnego przyszłego pracodawcy.

Jednym z takich sposobów jest wolontariat. I nie ma w tym nic niewłaściwego. Wolontariat – oprócz tego, że rozwija, poszerza horyzonty – pozwala również sprawdzić swoje siły w przyszłym zawodzie. Stwarza także jedyną w swoim rodzaju szansę na otrzymanie pracy zarobkowej. Nie tylko w miejscu, w której pracujemy wolontaryjnie, ale także w innych placówkach, czy nawet firmach.

Niestety, panuje stereotyp, że wolontariat to tylko i wyłącznie bezpłatna praca z ludźmi. Nic bardziej mylnego. Wolontariuszem można być niemal wszędzie. Nie tylko w takich placówkach jak świetlice, domy dziecka, oddziały szpitalne czy ośrodki dla uzależnionych. Można pomagać np. w organizacji koncertów, w pracach magazynowych, biurowych – czyli wszędzie tam, gdzie tylko nadarza się okazja do wykonania pewnego zadania. Obszar wolontariatu jest obecnie niezwykle rozbudowany. Stereotyp dotyczący bezpłatnej pracy, która polega jedynie na „dokładaniu do interesu”, również jest nieprawdziwy. Wbrew pozorom praca wolontaryjna zaspokaja szereg potrzeb, co jest niezbędne dla rozwoju każdego człowieka, aby doszedł do ostatniego szczebla drabiny potrzeb A. Masłowa – samorealizacji. „Ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie” stworzyła nie tylko uregulowania prawne, ale także szansę na docenienie osoby wolontariusza. Możliwe jest np. wliczanie okresu pracy wolontaryjnej do emerytury. Ponadto zapewnia zwrot wszystkich kosztów poniesionych przez wolontariusza związanych z pracą, jaką wykonuje.

Centrum Informacji o Wolontariacie działające na Akademii im. Jana Długosza, utworzyła grupka studentów, mających uprawnienia koordynatorów wolontariatu, ze Studenckiego Naukowego Koła Terapeutów działającego na Wydziale Pedagogicznym. Powstało w grudniu 2003 roku i do tej pory z tej pomocy skorzystało ok. 300 studentów. Centrum pośredniczy pomiędzy placówkami, organizacjami, stowarzyszeniami potrzebującymi wolontariuszy a osobami pragnącymi nieść pomoc. Współpracuje z ponad 30 placówkami różnych typów. Oprócz pośrednictwa organizuje także szkolenia i pogadanki. Współpracuje również z Siecią Centrów Wolontariatu.

Centrum oferuje pomoc w znalezieniu wolontariatu w zależności od potrzeb, oczekiwań i możliwości wolontariusza. Osoba przychodząca do CIOW wypełnia krótką ankietę, która pozwala koordynatorom lepiej poznać zainteresowania przyszłego wolontariusza. Na jej podstawie oraz w oparciu o przeprowadzoną rozmowę następuje wspólny wybór placówki.

Agnieszka Grabińska, CIOW

STO LAT DLA LICEUM

Któż wie, ilu absolwentów częstochowskiego Liceum im. Juliusza Słowackiego po ukończeniu szkoły trafiło w poczet studentów i pracowników Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie? Jeśli ktoś zadał sobie trud i obliczył, to prosimy o kontakt z redakcją „Res...”.

By napisać o szkole, mamy konkretny powód. Wszak właśnie 2007 roku Liceum obchodzi jubileusz setnej rocznicy powstania. Z tej okazji odbyła się uroczysta akademicka, w trakcie której spotkali się nauczyciele, pracownicy, absolwenci i uczniowie. Wspominano dawne czasy, nie obyło się bez łez i wzruszeń.

– Z nostalgią i zarazem prawdziwą przyjemnością wspominam lata spędzone w Liceum im. Słowackiego – tłumaczy Joanna Będuch, pracownik Biura Rektora AJD i zarazem absolwentka I LO. – Uroczystość pozwoliła się przenieść o te parę lat wstecz. Przypomnieć sobie rówieśników, nauczycieli i zarazem sprawy, jakimi wtedy się żyło. Odżyły dawne przyjaźnie...

W trakcie akademii list gratulujący jubileuszu podpisany przez JM Rektora AJD na ręce dyrekcji szkoły przekazał prorektor ds. nauczania i wychowania dr Jerzy Mizgalski. Natomiast ciekawy wykład poświęcony absolwentom Słowackiego – poetkom Halinie Poświatowskiej i Ludmile Marjańskiej – zaprezentowała prof. Elżbieta Hurnik (pracownik Instytutu Filologii Polskiej AJD).

Warto wspomnieć, iż w gronie absolwentów Liceum Słowackiego są takie sławy, jak: Kalina Jędrusik, Anna Ciepiewska, Elżbieta Wojnowska czy Olek Klepacz. Z okazji święta wydano pamiątkową książkę (jej skan prezentujemy), dzięki której można zapoznać się z dziejami szkoły oraz jej dorobkiem.

Gratulujemy jubileuszu i życzymy kolejnych stu lat!

Opr. Marek Makowski

AKADEMIA IM. JANA DŁUGOSZA

REKTOR

ul. Waszyngtona 4/8 • 42-200 Częstochowa
tel. +34 378-41-27, 378-41-28 • fax. +34 378-42-22 • e-mail: rektor@ajd.czest.pl • http://www.ajd.czest.pl

Częstochowa dn. 5 października 2007 r.

Szanowna Pani
mgr Lidia Jończyk
Dyrektor I Liceum Ogólnokształcącego
im. Juliusza Słowackiego
w Częstochowie

Serdecznie gratuluję wspaniałego jubileuszu, jakim jest setna rocznica powstania I Liceum Ogólnokształcącego im. Juliusza Słowackiego w Częstochowie. Niestety, zaciągnięte wcześniej zobowiązania oraz obowiązki związane z kierowaniem Akademią im. Jana Długosza w Częstochowie uniemożliwiają mi osobisty udział w uroczystościach związanych z obchodami święta.

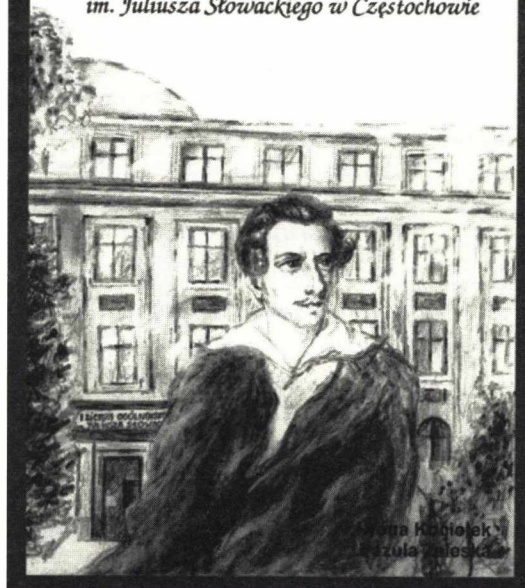
Szanowna Pani Dyrektor! Sto lat istnienia kierowanego przez Panią Liceum – to czas wystarczający, by wypracować sobie w regionie częstochowskim doskonałą markę, nie tylko wśród młodzieży i ich rodziców, ale także w środowisku akademickim. Absolwenci Liceum im. Słowackiego, którzy trafiają na studia do Akademii im. Jana Długosza są doskonale przygotowani do zdobywania wiedzy w realiach szkolnictwa wyższego. Cechują się pracowitością, niezwykłą potrzebą dociekania do istoty problemu oraz wysoką kulturą osobistą. Wszystko to, wystawia Państwu najlepszą ocenę z wykonanego zadania jakim jest kształcenie i wychowywanie w duchu wartości uniwersalnych młodego pokolenia Polek i Polaków!

W imieniu środowiska akademickiego związanego z Akademią im. Jana Długosza w Częstochowie oraz moim własnym, proszę przyjąć najlepsze życzenia zdrowia, dalszego rozwoju oraz wszelkich pomyślności dla wszystkich pracowników, uczniów oraz absolwentów i przyjaciół Szkoły.

Z wyrazami szacunku
Wanda Kosiorek

Z tradycją w XXI wiek

Monografia Gimnazjum i Liceum
im. Juliusza Słowackiego w Częstochowie

MUZEUM NARCIARSTWA

W grudniu 2007 r. w Cieklinie k. Jasła zostanie otwarta izba muzealna poświęcona pamięci Stanisława Barabasza, która ma stać się w przyszłości muzeum narciarstwa. Opiekunem naukowym nowo powstałej placówki kulturalnej został dr Leon Rak pracownik Zakładu Praktyki Wychowania Fizycznego i Sportu Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie.

Cieklin k. Jasła wymieniany jest we wszystkich opracowaniach opisujących historię narciarstwa w Polsce jako miejsce, gdzie Stanisław Barabasz zastosował jako pierwszy na ziemiach polskich w czasach współczesnych, narty do poruszania się po śniegu. Było to w 1888 r. podczas pobytu u kolegi Karola Detloffa – zarządcy dóbr Cieklin. Dlatego też miejsce to uważane jest za kolebkę narciarstwa w Polsce. Stanisław Barabasz uznany został też za prekursora narciarstwa w Polsce i to nie tylko za prawdopodobnie pierwsze użycie nart, ale również za uprawienie i propagowanie narciarstwa w późniejszym czasie.

Powstanie nowej placówki, która promować będzie kulturę, a w szczególności kulturę fizyczną w tamtym regionie możliwe było dzięki niezależnym działaniom lokalnej społeczności Cieklin i gminy Dębowiec oraz decyzji Barbary Kusiby –Prinke i Marii Kusiby, żony i córki zasłużonego działacza narciarskiego z Krosna Józefa Kusiby, które zdecydowały o udostępnieniu pięknej kolekcji nart i sprzętu narciarskiego jakie p. Józef zgromadził w czasie długoletniej kariery.

Spółeczność Podkarpacia już od dawna interesowała się miejscem uznawanym powszechnie za kolebkę narciarstwa w Polsce. Już w latach 80. XX w., doceniając znaczenie Stanisława Barabasza w rozwoju narciarstwa, środowisko narciarskie reprezentowane przez Okręgowy Związek Narciarski w Krośnie oraz sekcję narciarską KS „Nafta” w Jasle zaproponowały, aby nowej szkole w Cieklinie nadać imię Stanisława Barabasza. Niestety w tamtych czasach okazało się to niemożliwe. Ideę uhonorowania Barabasza środowisko lokalne Cieklin samodzielnie podjęło na nowo na początku XXI w. Co ciekawe, przyczynił się do tego prof. W. Pacyna, członek zarządu Małopolskiego Towarzystwa Genealogicznego, który szukając danych dotyczących rodziny Detloffów, wysłał list do ks. proboszcza parafii Cieklin Franciszka Motyky z prośbą o pomoc w ustaleniu danych metrykalnych członków tej rodziny. Wspomniał w tym liście również o Stanisławie Barabaszu i jego zawiązkach z Cieklinem oraz o skonstruowaniu w tym miejscu pierwszej pary nart w czasach współczesnych. Ks. F. Motyka odpowiedział na list prof. Pacyny a jednocześnie sam zainicjował proces wyjaśnienia tego, co zdarzyło się w 1888 r. w Cieklinie. Zainspirowany tym tematem mieszkaniec Cieklin Ryszard Cygan (źródło niewyczerpanej wiedzy o historii tego regionu) z pomocą danych zawartych w metrykach kościelnych odtworzył najważniejsze fakty z tamtego czasu, weryfikując istotnie naszą wiedzę o okolicznościach skonstruowania pierwszych na ziemiach polskich współczesnych nart. Początek XXI wieku to czas, w którym powstaje również w Cieklinie możliwość zbudowania Domu Ludowego, o który lokalna społeczność starała się od ok. 20 lat. Inicjatorem i realizatorem tego pomysłu był wójt Gminy Dębowiec, mieszkaniec Cieklin Zbigniew Staniszewski (absolwent wychowania artystycznego). Z pomocą środków z Unii Europejskiej udaje się gminie wybudować w latach 2004-2006 wielofunkcyjny Dom Ludowy. W założeniach władz gminy oprócz sali wielofunkcyjnej i gminnej biblioteki ma tam się znajdować izba pamięci o Stanisławie Barabaszu. Dla władz gminy problemem staje się jednak znalezienie eksponatów do projektowanej izby muzealnej. Na początku 2007 r. ksiądz Motyka przypadkowo spotyka się Marianem Rygłem, wieloletnim przyjacielem zmarłego w 2004 r.

Kolekcja nart w Muzeum, fot.:

Józefa Kusiby i jego rodziny, czynnym zawodnikiem i działaczem narciarskim na Podkarpaciu. Na spotkaniu tym ksiądz Motyka dowiadyuje się, że Józef Kusiba zebrał wspaniałą kolekcję sprzętu narciarskiego i być może rodzina Kusibów zdecydowałaby się na udostępnienie jej na potrzeby izby muzealnej.

W 2006 r. dr Leon Rak, poszukując materiałów dotyczących historii narciarstwa na ziemi jasielskiej, które pozwoliłyby na napisanie monografii w tym zakresie, spotykał się z najbardziej zasłużonym propagatorem narciarstwa w Jaśle Tadeuszem Wójciakiem. W czasie tego spotkania dowiedział się, że materiały z historii narciarstwa mogą znajdować się również w Krośnie w domu państwa Kusibów. Dr Rak poznał Józefa Kusibę wcześniej (w latach 80.), w czasie gdy sam był czynnym zawodnikiem i działaczem sekcji narciarskiej KS Nafta w Jaśle i Jasielskiego Klubu Narciarskiego PTTK. Udał się zatem do Krosna, gdzie został przyjęty bardzo życzliwie przez panią Barbarę Kusibę-Prinke. Pani Barbara nie tylko, że zgodziła się na udostępnienie materiałów archiwalnych, które zgromadził jej zmarły mąż, ale zgodziła się również na skatalogowanie całej kolekcji. Dzięki temu dr Leon Rak mógł opisać zbiory, a dr Janusz Wojtyna sfotografował całą kolekcję. Na początku 2007 r. p. Barbara i jej córka ze względu na konieczność sprzedaży domu w Krośnie musiały podjąć decyzję w sprawie losów zbioru sprzętu narciarskiego. Podjęto wtedy decyzję, że kolekcja pozostanie w stanie nierozproszonym oraz że nie zostanie sprzedana. Pozostało więc podjęcie decyzji, gdzie można by było ją umieścić. Dr Rak podjął się sprawdzenia ewentualnych miejsc, w których można by zorganizować stałą wystawę. Rozważano wtedy kilka miejsc m.in.: Muzeum Regionalne w Jaśle, KS Górnik w Iwoniczu, w którym Józef Kusiba pracował wiele lat, myślano również o nowych skocznich narciarskich, które powstały w Zagórzcu. W tym czasie do Pani Barbary zatelefonował ks. Motyka, który po rozmowie z p. Rygłem i uzgodnieniu z p. Stanisławskim zapytał o możliwość umieszczenia kolekcji w nowo zbudowanym domu ludowym. Z przedstawionych możliwości wybrano wtedy umieszczenie tej kolekcji w Cieklinie. Głównymi powodami takiej decyzji były związki emocjonalne Józefa Kusiby z tą okolicą (jego dziadek był kierownikiem szkoły w Nowym Żmigrodzie; a sam Józef Kusiba był jednym z inicjatorów nadania imienia Stanisława Barabasa szkole w Cieklinie). Wzięto również pod uwagę działalność i zaangażowanie miejscowej społeczności (w Cieklinie wszyscy mieszkańcy mają możliwość podłączenia się do Internetu, Cieklin posiada własną stronę internetową, Dom Ludowy powstał z 90% udziałem środków unijnych). Pani Barbara Kusibę-Prinke bardzo doceniała to zaangażowanie, sama bowiem była inicjatorką reaktywowania szkoły szybowcowej w Bezmiechowej, doskonale rozumiejąc jakiej taka działalność wymaga pracy (Pani Barbara Kusiba-Prinke to znany pilot samolotowy i szybowcowy, pierwsza mistrzyni Polski kobiet w szybownictwie).

Decyzja o umieszczeniu kolekcji sprzętu narciarskiego w izbie muzealnej w Cieklinie skonkretyzowała się w sierpniu 2007 r. W kancelarii prawniczej Andrzeja Gotfryda w Jaśle podpisano umowę pomiędzy wójtem Gminy Dębowiec p. Zbigniewem Staniszewskim i p. Marią Kusibą, reprezentowaną przez p. Barbarę Kusibę-Prinke oraz dr. Leonem Rakiem jako opiekunem naukowym, w której kolekcję pod nazwą „kolekcja narciarska Józefa Kusiby” udostępniono do prezentacji w izbie muzealnej domu ludowego w Cieklinie. Kolekcja sprzętu narciarskiego uzupełniona

jest również o materiały archiwalne jakie zgromadził Józef Kusiba zwiane z narciarstwem na Podkarpaciu. Marzeniem dr. L.Raka jest, aby powstała przy izbie muzealnej również otwarta placówka naukowa, w której gromadzono by materiały archiwalne oraz literaturę narciarską.

Obecnie trwają prace adaptacyjne w przestronnej sali na poddaszu budynku. Planuje się, że otwarcie izby muzealnej nastąpi na przełomie listopada i grudnia 2007 r.

dr Leon Rak

Ciekawe eksponatu, fot.: arch.

UCHWAŁY SENATU AJD

- Uchwała nr 33/33/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie uruchomienia od roku akademickiego 2008/2009 II stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunku biotechnologia specjalności: biotechnologia środowiska, biotechnologia drobnoustrojów.
- Uchwała nr 34/34/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie uruchomienia od roku akademickiego 2007/2008 na studiach II stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunku informatyka specjalności: grafika komputerowa i multimedialna (techniczne narzędzia tworzenia obrazu), technologie internetowe.
- Uchwała nr 35/35/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia nowych planów studiów stacjonarnych I i II stopnia na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 36/36/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia nowych planów studiów stacjonarnych I i II stopnia na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 37/37/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie uruchomienia w instytucie muzyki 3-semestralnych studiów podyplomowych prowadzenie zespołów muzyki rozrywkowej od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 38/38/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia korekty zgodnej z projektami standardów nauczania w planie studiów stacjonarnych jednolitych magisterskich dla roku II-V na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 39/39/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia korekty zgodnej z projektami standardów nauczania w planie studiów stacjonarnych I stopnia dla roku II-III na kierunku malarstwo od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 40/40/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia nowych planów studiów stacjonarnych I stopnia na kierunku instrumentalistyka od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 41/41/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia nowych planów studiów stacjonarnych I stopnia na kierunku grafika od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 42/42/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia nowych planów studiów stacjonarnych I stopnia na kierunku malarstwo od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 43/43/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia nowych planów zgodnych z projektami standardów na kierunku ochrona środowiska dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia obowiązujących od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 44/44/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia nowych planów zgodnych z projektami standardów na kierunku chemia dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia obowiązujących od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 45/45/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia nowych planów zgodnych z projektami standardów na kierunku biotechnologia dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 46/46/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia nowych planów zgodnych z projektami standardów na kierunku matematyka dla studiów stacjonarnych I stopnia obowiązujących od roku 2007/2008.
- Uchwała nr 47/47/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia nowych planów zgodnych z projektami standardów dla naboru 2007/2008 na kierunku informatyka dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych II stopnia.
- Uchwała nr 48/48/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia nowych planów zgodnych z projektami standardów dla naboru 2007/2008 na kierunku informatyka dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia.

- Uchwała nr 49/49/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia nowych planów zgodnych z projektami standardów na kierunku fizyka dla studiów stacjonarnych I i II stopnia obowiązujących od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 50/50/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia nowych planów zgodnych z projektami standardów na kierunku pedagogika dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 51/51/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia nowych planów zgodnych z projektami standardów na kierunku wychowanie fizyczne dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia (3-letnie licencjackie) od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 52/52/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia nowych planów zgodnych z projektami standardów na kierunku filozofia dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia (3-letnie licencjackie) od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 53/53/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zmiany nazwy specjalności na kierunku Pedagogika: Nauczanie Początkowe i wychowanie przedszkolne na nazwę zintegrowana edukacja Wczesnoszkolna i edukacja przedszkolna; edukacja elementarna z językiem obcym na nazwę zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i edukacja przedszkolna z językiem obcym od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 54/54/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia nowych planów zgodnych z projektami standardów na kierunku filologia polska dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia obowiązujących od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 55/55/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia nowych planów zgodnych z projektami standardów na kierunku administracja dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia obowiązujących od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 56/56/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia nowych planów zgodnych z projektami standardów na kierunku zarządzanie dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia obowiązujących od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 57/57/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzania nowych planów zgodnych z projektami standardów na kierunku politologia dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia obowiązujących od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 58/58/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia nowych planów zgodnych z projektami standardów na kierunku historia dla studiów stacjonarnych I i II stopnia obowiązujących od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 59/59/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia nowych planów zgodnych z projektami standardów na kierunku historia dla studiów niestacjonarnych I i II stopnia obowiązujących od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 60/60/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia nowych planów zgodnych z projektami standardów na kierunku Filologia dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia obowiązujących od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 61/61/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia nowych planów zgodnych z projektami standardów na kierunku filologia dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia obowiązujących od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 62/62/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia korekty w planach studiów zgodnych z projektami standardów na kierunku filologia polska dla studiów stacjonarnych jednolitych magisterskich obowiązujących od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 63/63/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia korekty w planach studiów zgodnych z projektami standardów na kierunku politologia dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia obowiązujących od roku akademickiego 2007/2008.

- Uchwała nr 64/64/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie uruchomienia dla studiów stacjonarnych I stopnia na kierunku filologia polska specjalności animacja kultury od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 65/65/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie uruchomienia dla studiów stacjonarnych II stopnia na kierunku filologia polska specjalności edukacja kulturowa od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 66/66/2007 Senatu AJD w sprawie zmiany nazwy specjalizacji w ramach specjalności nauczycielskiej edukacja medialna na edukacja czytelnicza i medialna na kierunku filologia polska od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 67/67/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie uruchomienia nowej specjalizacji translatoryka na kierunku filologia specjalność filologia germańska dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia i zatwierdzenia planów od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 68/68/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie uruchomienia w Instytucie Filologii Polskiej 3-semestralnych studiów podyplomowych nauczanie języka polskiego w szkole podstawowej i gimnazjum i zatwierdzenia planów od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 69/69/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie uruchomienia w IFP 3-semestralnych studiów podyplomowych wiedza o kulturze w szkole ponadgimnazjalnej i zatwierdzenia planów od roku akademickiego 2007/2008.
- Uchwała nr 70/70/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie realizacji inwestycji w zakresie modernizacji obiektu dydaktycznego AJD położonego w Częstochowie przy ulicy Waszyngtona 4/8.
- Uchwała nr 71/71/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zgłoszenia kandydatów na członków Państwowej Komisji Akredytacyjnej w sprawie zmiany - korekty planu rzeczowo-finansowego na rok 2007.
- Uchwała nr 72/72/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie uruchomienia od roku akademickiego 2007/2008 na studiach II stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunku ochrona środowiska specjalności: analiza środowiskowa ekologiczne aspekty ochrony środowiska.
- Uchwała nr 73/73/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zgłoszenia kandydatów na członków PKA.
- Uchwała nr 74/74/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie nadania godności honorowego profesora AJD w Częstochowie prof. dr hab. Aleksandrowi Głuzman.
- Uchwała nr 75/75/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie nadania godności honorowego profesora AJD w Częstochowie prof. dr hab. Jurijowi Bielaiew.
- Uchwała nr 76/76/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie uruchomienia od roku akademickiego 2007/2008 na studiach I stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunku chemia specjalności: chemia żywności chemia kosmetyków.
- Uchwała nr 77/77/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie uruchomienia od roku akademickiego 2007/2008 na studiach II stopnia stacjonarnych specjalności na kierunku fizyka specjalizacja nauczycielska uwzględniającej kształcenie dwuprzedmiotowe: fizyka przedmiot podstawowy technologia informacyjna przedmiot dodatkowy.
- Uchwała nr 78/78/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia nowych planów zgodnych z obowiązującymi standardami na kierunku fizyka dla studiów stacjonarnych I stopnia od roku akademickiego 2007/2008 dla specjalności: nauczanie przyrody.
- Uchwała nr 79/79/2007 Senatu AJD w sprawie zatwierdzenia planu studiów stacjonarnych I stopnia na kierunku malarstwo dla nowopryjętych od roku akademickiego 2007/2008- zgodnych z obowiązującymi standardami.
- Uchwała nr 80/80/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia planu studiów stacjonarnych I stopnia na kierunku grafika dla nowopryjętych od roku akademickiego 2007/2008-zgodnych z obowiązującymi standardami.
- Uchwała nr 81/81/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia korekty w planie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia na kierunku malarstwo dla lat II-IV od roku akademickiego 2007/2008 - zgodnych z obowiązującymi standardami.
- Uchwała nr 82/82/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia planu studiów niestacjonarnych II stopnia na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych od roku akademickiego 2007/2008- zgodnych z obowiązującymi standardami.

Uchwała nr 83/83/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia zmian w planach studiów niestacjonarnych I stopnia na kierunku filologia specjalność filologia angielska od roku akademickiego 2007/2008-zgodnych z obowiązującymi standardami.

Uchwała nr 84/84/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia zmian w planach studiów stacjonarnych I stopnia na kierunku filologia specjalność filologia angielska od roku akademickiego 2007/2008-zgodnych z obowiązującymi standardami.

Uchwała nr 85/85/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia zmian w planach studiów niestacjonarnych I stopnia na kierunku filologia specjalność filologia germańska od roku akademickiego 2007/2008- zgodnych z obowiązującymi standardami.

Uchwała nr 86/86/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia zmian w planach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia na kierunku wychowanie fizyczne ze zmianą punktacji ECTS od roku akademickiego 2007/2008 - zgodnych z obowiązującymi standardami.

Uchwała nr 87/87/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia zmian w planach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia na kierunku pedagogika od roku akademickiego 2007/2008- zgodnych z obowiązującymi standardami.

Uchwała nr 88/88/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia zmian w planach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia na kierunku pedagogika od roku akademickiego 2007/2008- zgodnych z obowiązującymi standardami.

Uchwała nr 89/89/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zatwierdzenia korekty w planie studiów podyplomowych na kierunku wychowanie fizyczne od roku akademickiego 2007/2008.

Uchwała nr 90/90/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie uzupełnienia składu Komisji ds. Kadr, Koordynacji Badań Naukowych i Współpracy z Zagranicą.

Uchwała nr 91/91/2007 Senatu Akademii im. Jana Długosza w sprawie zasad ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzajów zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków oraz zasad obliczania godzin dydaktycznych od roku akademickiego 2007/2008.

ZARZĄDZENIA WEWNĘTRZNE

Zarządzenie wewnętrzne Rektora AJD R210/43/2007 z dnia 18 września 2007 roku w sprawie zasad i trybu postępowania przy zatrudnianiu na stanowisko asystenta w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie.

Zarządzenie wewnętrzne Rektora AJD R210/44/2007 z dnia 20 września 2007 roku w sprawie wynagrodzenia za opracowanie opinii w postępowaniu kwalifikacyjnym poprzedzającym nadanie godności honorowego profesora Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie.

Zarządzenie wewnętrzne Rektora AJD R210/45/2007 z dnia 27 września 2007 roku w sprawie powołania komisji do dokonania przeglądu dokumentów zawierających informacje niejawne oraz wybrakowania dokumentów kwalifikujących się do zniszczenia.

Zarządzenie wewnętrzne Rektora AJD R210/46/2007 z dnia 28 września 2007 roku w sprawie opłat za miejsce w Domu Studenta "SKRZAT" w roku akademickim 2007/2008.

Zarządzenie wewnętrzne Rektora AJD R210/47/2007 z dnia 28 września 2007 roku w sprawie stawek za prowadzenie zajęć dydaktycznych na podstawie umów cywilnoprawnych na studiach podyplomowych w roku akademickim 2007/2008.

Zarządzenie wewnętrzne Rektora AJD R210/48/2007 z dnia 8 października 2007 roku w sprawie wprowadzenia Instrukcji gospodarki transportowej w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie.

Zarządzenie wewnętrzne Rektora AJD R210/49/2007 z dnia 11 października 2007 roku w sprawie udzielania nauczycielom akademickim płatnych i bezpłatnych urlopów dla celów naukowych lub artystycznych.

Czekamy na wypowiedzi, sugestie, materiały.

Zastrzegamy sobie prawo skracania i adiustacji tekstów.

Czytelniku, opinii autorów nie należy identyfikować ze stanowiskiem

Kierownictwa Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie ani poglądami Redakcji.

Pismo *Res Academicae* wydaje Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie za zgodą JM Rektora.

Redaktor naczelny: Marek Makowski

Skład i łamanie komputerowe: Adrianna Sarnat

Korekta: Mirosław Łapot

Grafika na okładce: Zygfryd Mazur „Las”

Pracownia Grafiki Instytutu Plastyki

Rysunek na pierwszej stronie: Marzena Lech - studentka Instytutu Plastyki

Drukarnia: Drukarnia Wydawnictw Naukowych w Łodzi

Nakład: 350 egz. bezpłatnych

W poprzednim numerze zdjęcie na stronie 12 było autorstwa prof. Ryszarda Osadczego.

Za pomyłkę przepraszamy.

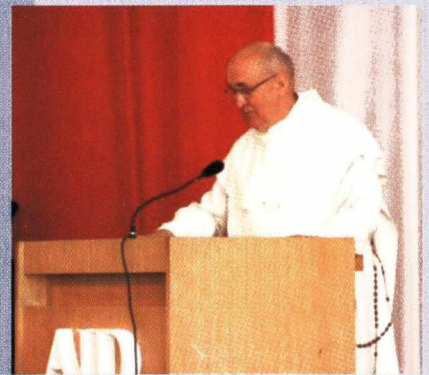
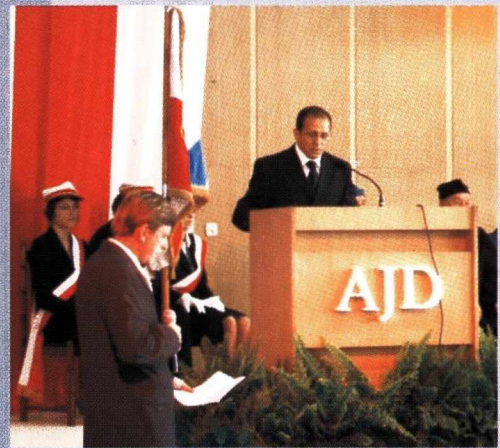
ISSN 1428/3107

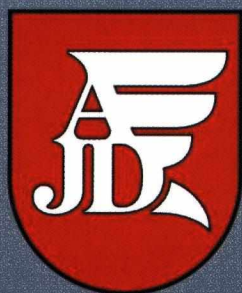
Adres Redakcji:

ul. Waszyngtona 4/8,

42-200 Częstochowa

e-mail: m.makowski@ajd.czyst.pl

ISSN 1428-3107